

ЗАКОН

О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се: врсте и класификација отпада; планирање управљања отпадом; субјекти управљања отпадом; одговорности и обавезе у управљању отпадом; организовање управљања отпадом; управљање посебним токовима отпада; услови и поступак издавања дозвола; прекогранично кретање отпада; извештавање о отпаду и база података; финансирање управљања отпадом; надзор, као и друга питања од значаја за управљање отпадом.

Управљање отпадом је делатност од општег интереса.

Циљ закона

Члан 2.

Циљ овог закона је да се обезбеде и осигурају услови за:

- 1) управљање отпадом на начин којим се не угрожава здравље људи и животна средина;
- 2) превенцију настајања отпада, посебно развојем чистијих технологија и рационалним коришћењем природних богатстава, као и отклањање опасности од његовог штетног дејства на здравље људи и животну средину;
- 3) поновно искоришћење и рециклажу отпада, издвајање секундарних сировина из отпада и коришћење отпада као енергента;
- 4) развој поступака и метода за одлагање отпада;
- 5) санацију неуређених одлагалишта отпада;
- 6) праћење стања постојећих и новоформираних одлагалишта отпада;
- 7) развијање свести о управљању отпадом.

Начин управљања отпадом

Члан 3.

Управљање отпадом врши се на начин којим се обезбеђује најмањи ризик по угрожавање живота и здравља људи и животне средине, контролом и мерама смањења:

- 1) загађења вода, ваздуха и земљишта;
- 2) опасности по биљни и животињски свет;
- 3) опасности од настајања удеса, експлозија или пожара;
- 4) негативних утицаја на пределе и природна добра посебних вредности;
- 5) нивоа буке и непријатних мириса.

Изузеци од примене

Члан 4.

Одредбе овог закона не примењују се на:

- 1) радиоактивни отпад;
- 2) гасове који се емитују у атмосферу;
- 3) отпадне воде, осим течног отпада;
- 4) муљ из канализационих система и садржај септичких јама, осим муља из постројења за третман муља;
- 5) отпад животињског порекла (лешеве животињског порекла и њихови делови и саставни делови животињског тела који нису намењени или безбедни за исхрану људи, као и конфискат) из објеката за узгој, држање, клање животиња, као и из објеката за производњу, складиштење и промет производа животињског порекла, фекалне материје са фарми и друге природне, неопасне супстанце које се користе у пољопривреди;
- 6) отпад из рударства који настаје истраживањем, ископавањем, прерадом и складиштењем минералних сировина, као и јаловина из рудника и каменолома;
- 7) отпад који настаје при тражењу, ископавању, превозу и коначној обради или уништавању минско-експлозивних и других бојних средстава и експлозива.

Значење израза

Члан 5.

Изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *анаеробна дигестија* јесте процес у којем се биоразградиви материјал разграђује у одсуству кисеоника;
- 2) *биоразградиви отпад* јесте отпад који је погодан за анаеробну или аеробну разградњу, као што су храна, баштенски отпад, папир и картон;
- 3) *центар за сакупљање* јесте место одређено одлуком општине, града, односно града Београда (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе), на које грађани доносе углавном кабасте предмете, као што су намештај и бела техника, баштенски отпад и материјал погодан за рециклажу;
- 4) *деконтаминација* обухвата све операције које омогућују поновно коришћење, рециклажу или безбедно одлагање опреме, објеката, материјала или течности контаминираних опасним материјама и може укључити замену, односно све операције којима се врши замена опасних материја одговарајућим течностима које садрже одговарајуће мање штетне материје;
- 5) *депонија* јесте место за одлагање отпада на површини или испод површине земље где се отпад одлаже укључујући: интерна места за одлагање (депонија где произвођач одлаже сопствени отпад на месту настанка), стална места (више од једне године) која се користе за привремено складиштење отпада, осим трансфер станица и складиштења отпада пре третмана или поновног искоришћења (период краћи од три године) или складиштења отпада пре одлагања (период краћи од једне године);
- 6) *дозвола* јесте решење надлежног органа којим се правном или физичком лицу одобрава сакупљање, транспорт, увоз, извоз и транзит,

складиштење, третман или одлагање отпада и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину;

7) *индустријски отпад* јесте отпад из било које индустрије или са локације на којој се налази индустрија, осим јаловине и пратећих минералних сировина из рудника и каменолома;

8) *инертни отпад* јесте отпад који није подложен било којим физичким, хемијским или биолошким променама; не раствара се, не сагорева или на други начин физички или хемијски реагује, није биолошки разградив или не утиче неповољно на друге материје са којима долази у контакт на начин који може да доведе до загађења животне средине или угрози здравље људи; укупно излуживање и садржај загађујућих материја у отпаду и екотоксичност излужених материја морају бити у дозвољеним границама, а посебно не смеју да угрожавају квалитет површинских и/или подземних вода;

9) *карактеризација отпада* јесте поступак испитивања којим се утврђују физичко-хемијске, хемијске и биолошке особине и састав отпада, односно одређује да ли отпад садржи или не садржи једну или више опасних карактеристика;

10) *класификација отпада* јесте поступак сврставања отпада на једну или више листа отпада које су утврђене посебним прописом, а према његовом пореклу, саставу и даљој намени;

11) *комерцијални отпад* јесте отпад који настаје у предузећима, установама и другим институцијама које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада;

12) *компостирање* јесте третман биоразградивог отпада под дејством микроорганизама, у циљу стварања компоста, у присуству кисеоника и под контролисаним условима;

13) *комунални отпад* јесте отпад из домаћинства (кућни отпад), као и други отпад који је због своје природе или састава сличан отпаду из домаћинства;

14) *мобилно постројење за управљање отпадом* јесте постројење за искоришћење или третман отпада на локацији на којој отпад настаје, које се задржава у временски ограниченом року на једној локацији и које је такве конструкције да није везано за подлогу или објекат и може се премештати од локације до локације;

15) *неопасан отпад* јесте отпад који нема карактеристике опасног отпада;

16) *одлагање отпада* јесте било који поступак или метода уколико не постоје могућности регенерације, рециклаже, прераде, директног поновног коришћења или употребе алтернативних извора енергије у складу са D листом;

17) *отпад* јесте свака материја или предмет садржан у листи категорија отпада (Q листа) који власник одбацује, намерава или мора да одбаци, у складу са законом;

18) *опасан отпад* јесте отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован;

19) *оператер* јесте свако физичко или правно лице које, у складу са прописима, управља постројењем или га контролише или је овлашћен за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења и на чије име се издаје дозвола за управљање отпадом;

20) *PCB* јесу полихлоровани бифенили (PCB), полихлоровани терфенили (PCT), монометил-тетрахлородифенилметани, монометил-дихлородифенилметани, монометил-дибромодифенилметани или било која смеша која садржи неку од ових материја у концентрацији већој од 0,005 процентног масеног удела; PCB отпади јесу отпади, укључујући уређаје, објекте, материјале или течности које садрже, састоје се или су контаминирани PCB;

21) *поновно искоришћење отпада* јесте било који поступак или метода којом се обезбеђује поновно искоришћење отпада у складу са R листом;

22) *посебни токови отпада* јесу кретања отпада (истрошених батерија и акумулатора, отпадног уља, отпадних гума, отпада од електричних и електронских производа, отпадних возила и другог отпада) од места настајања, преко сакупљања, транспорта и третмана, до одлагања на депонију;

23) *постројење за управљање отпадом* јесте стационарна техничка јединица за складиштење, третман или одлагање отпада, која заједно са грађевинским делом чини технолошку целину;

24) *прекогранично кретање отпада* јесте кретање отпада из једне области под јурисдикцијом једне државе или кроз област која није под националном јурисдикцијом било које државе, под условом да су најмање две државе укључене у кретање;

25) *произвођач отпада* јесте привредно друштво, предузеће или друго правно лице, односно предузетник, чијом активношћу настаје отпад и/или чијом активношћу претходног третмана, мешања или другим поступцима долази до промене састава или природе отпада;

26) *регион за управљање отпадом* јесте просторна целина која обухвата више суседних јединица локалне самоуправе које, у складу са споразумом који закључују те јединице локалне самоуправе, заједнички управљају отпадом у циљу успостављања одрживог система управљања отпадом;

27) *рециклажа* јесте поновна прерада отпадних материјала у производном процесу за првобитну или другу намену, осим у енергетске сврхе;

28) *сакупљање отпада* јесте активност систематског сакупљања, разврставања и/или мешања отпада ради транспорта;

29) *сакупљач отпада* јесте физичко или правно лице које сакупља отпад;

30) *складиштење отпада* јесте привремено чување отпада на локацији произвођача или власника отпада, као и активност оператера у постројењу опремљеном и регистрованом за привремено чување отпада;

31) *инсинерација* (спаљивање) јесте термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу са или без искоришћења енергије произведене сагоревањем чија је примарна улога термички третман отпада, а који обухвата и пиролизу, гасификацију и сагоревање у плазми;

32) *ко-инсинерација* (су-спаљивање) је термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу чија је примарна улога производња

енергије или материјалних производа и који користи отпад као основно или додатно гориво или у којем се отпад термички третира ради одлагања;

33) *трансфер станица* јесте место до којег се отпад допрема и привремено складишти ради раздвајања или претовара пре транспорта на третман или одлагање;

34) *транспорт отпада* јесте превоз отпада ван постројења који обухвата утовар, превоз (као и претовар) и истовар отпада;

35) *третман отпада* обухвата физичке, термичке, хемијске или биолошке процесе укључујући и разврставање отпада, који мењају карактеристике отпада са циљем смањења запремине или опасних карактеристика, олакшања руковања са отпадом или подстицања рециклаже и укључује поновно искоришћење и рециклажу отпада;

36) *управљање отпадом* јесте спровођење прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после затварања;

37) *власник отпада* јесте произвођач отпада, лице које учествује у промету отпада као посредни држалац отпада или правно или физичко лице које поседује отпад.

Начела

Члан 6.

Управљање отпадом заснива се на следећим начелима:

1) *Начело избора најоптималније опције за животну средину*

Избор најоптималније опције за животну средину је систематски и консултативни процес доношења одлука који обухвата заштиту и очување животне средине. Примена избора најоптималније опције за животну средину установљава, за дате циљеве и околности, опцију или комбинацију опција која даје највећу добит или најмању штету за животну средину у целини, уз прихватљиве трошкове и профитабилност, како дугорочно, тако и краткорочно.

2) *Начело близине и регионалног приступа управљању отпадом*

Отпад се третира или одлаже што је могуће ближе месту његовог настајања, односно у региону у којем је произведен да би се у току транспорта отпада избегле нежељене последице на животну средину. Избор локације постројења за третман или одлагање отпада врши се у зависности од локалних услова и околности, врсте отпада, његове запремине, начина транспорта и одлагања, економске оправданости, као и од могућег утицаја на животну средину. Регионално управљање отпадом обезбеђује се развојем и применом регионалних стратешких планова заснованих на европском законодавству и националној политици.

3) *Начело хијерархије управљања отпадом*

Хијерархија управљања отпадом представља редослед приоритета у пракси управљања отпадом:

- превенција стварања отпада и редукција, односно смањење коришћења ресурса и смањење количина и/или опасних карактеристика насталог отпада;

- поновна употреба, односно поновно коришћење производа за исту или другу намену;
- рециклажа, односно третман отпада ради добијања сировине за производњу истог или другог производа;
- искоришћење, односно коришћење вредности отпада (компостирање, спаљивање уз искоришћење енергије и др.);
- одлагање отпада депоновањем или спаљивање без искоришћења енергије, ако не постоји друго одговарајуће решење.

4) Начело одговорности

Произвођачи, увозници, дистрибутери и продавци производа који утичу на пораст количине отпада одговорни су за отпад који настаје услед њихових активности. Произвођач сноси највећу одговорност јер утиче на састав и особине производа и његове амбалаже. Произвођач је обавезан да брине о смањењу настајања отпада, развоју производа који су рециклабилни, развоју тржишта за поновно коришћење и рециклажу својих производа.

5) Начело „загађивач плаћа”

Загађивач мора да сноси пуне трошкове последица својих активности. Трошкови настајања, третмана и одлагања отпада морају се укључити у цену производа.

II. ВРСТЕ И КЛАСИФИКАЦИЈА ОТПАДА

Врсте отпада

Члан 7.

Врсте отпада у смислу овог закона су:

- 1) комунални отпад (кућни отпад);
- 2) комерцијални отпад;
- 3) индустријски отпад.

Отпад из става 1. овог члана, у зависности од опасних карактеристика које утичу на здравље људи и животну средину, може бити:

- 1) инертни;
- 2) неопасан;
- 3) опасан.

Класификација отпада

Члан 8.

Отпад се разврстава према каталогу отпада.

Каталог отпада је збирна листа неопасног и опасног отпада према месту настанка, пореклу и према предвиђеном начину поступања.

Опасан отпад се класификује према пореклу, карактеристикама и саставу које га чине опасним.

Власник отпада, односно оператер, дужан је да класификује отпад на прописан начин, у складу са овим законом.

Ради утврђивања састава и опасних карактеристика отпада лице из става 4. овог члана дужно је да изврши испитивање опасног отпада, као и отпада који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан отпад.

Министар надлежан за послове заштите животне средине (у даљем тексту: министар) прописује:

- 1) каталог отпада;
- 2) листу категорија отпада (Q листа);
- 3) листу категорија опасног отпада према пореклу и саставу (Y листа);
- 4) листу опасних карактеристика отпада (H листа);
- 5) листу компоненти отпада због којих се отпад сматра опасним (C листа);
- 6) граничне вредности концентрације опасних компоненти у отпаду на основу којих се одређују карактеристике отпада;
- 7) листу поступака и метода одлагања и поновног искоришћења отпада (D листа и R листа);
- 8) врсте, садржину и образац извештаја о испитивању отпада;
- 9) врсте параметара за одређивање физичко-хемијских особина опасног отпада намењеног за физичко-хемијски третман;
- 10) врсте параметара за испитивање отпада за потребе термичког третмана;
- 11) врсте параметара за испитивање отпада и испитивање елуата намењеног одлагању;
- 12) начин и поступак класификације отпада.

III. ПЛАНИРАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Врсте планских докумената

Члан 9.

Ради планирања управљања отпадом у Републици Србији доносе се следећи плански документи:

- 1) стратегија управљања отпадом (у даљем тексту: Стратегија);
- 2) национални планови за појединачне токове отпада;
- 3) регионални план управљања отпадом;
- 4) локални план управљања отпадом;
- 5) план управљања отпадом у постројењу за које се издаје интегрисана дозвола;
- 6) радни план постројења за управљање отпадом.

Стратегија

Члан 10.

Стратегија је основни документ којим се оцењује стање управљања отпадом, одређују дугорочни циљеви управљања отпадом и обезбеђују услови за рационално и одрживо управљање отпадом.

Стратегију доноси Влада за период од 10 година.

Стратегија се обавезно ревидира после пет година.

Стратегију припрема министарство надлежно за послове заштите животне средине (у даљем тексту: министарство) у сарадњи са надлежним органом аутономне покрајине.

Стратегија се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Извештај о спровођењу Стратегије припрема министарство и подноси Влади најмање једном годишње.

Национални планови

Члан 11.

За управљање различитим токовима отпада доносе се појединачни национални планови.

Национални план из става 1. овог члана садржи нарочито:

1) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћен, третиран или одложен у Републици Србији;

2) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити извезен у другу државу на третман или одлагање;

3) циљеве које треба остварити у погледу превенције и смањења производње, смањења отпада чији се настанак не може избећи, поновног искоришћења или одлагања таквог отпада са роковима достизања циљева;

4) приоритете, мере или програме за управљање отпадом са проценом трошкова и изворима финансирања, као и роковима за њихово извршење;

5) друге циљеве и мере од значаја за управљање отпадом.

Национални план доноси Влада за период од пет година.

Национални план припрема министарство у сарадњи са надлежним органом аутономне покрајине.

Аутономна покрајина доноси План управљања отпадом за поједине врсте отпада од значаја за аутономну покрајину у складу са Стратегијом и националним планом из става 3. овог члана.

План из става 5. овог члана садржи нарочито:

1) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћен, третиран или одложен у аутономној покрајини;

2) циљеве које треба остварити у погледу превенције и смањења производње, смањења отпада чији се настанак не може избећи, поновног искоришћења или одлагања таквог отпада са роковима достизања циљева;

3) приоритете, мере или програме за управљање отпадом са проценом трошкова и изворима финансирања, као и роковима за њихово извршење;

4) друге циљеве и мере од значаја за управљање отпадом.

План управљања отпадом за поједине врсте отпада од значаја за аутономну покрајину доноси се за период од пет година.

Регионални план управљања отпадом

Члан 12.

Скупштине две или више јединица локалне самоуправе на чијим територијама укупно живи најмање 200.000 становника доносе, по прибављеној сагласности министарства, а за територију аутономне покрајине надлежног органа аутономне покрајине, регионални план управљања отпадом, којим се дефинишу заједнички циљеви у управљању отпадом у складу са Стратегијом.

Регионални план управљања отпадом може се донети и за територије општина на којима живи мање од 200.000 становника по претходно израђеној студији оправданости за доношење регионалног плана на коју сагласност даје министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине.

Поступак израде и доношења регионалног плана из ст. 1. и 2. овог члана уређује се споразумом скупштина јединица локалне самоуправе, у складу са законом.

Локални план управљања отпадом

Члан 13.

Скупштина јединице локалне самоуправе доноси локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији у складу са Стратегијом.

Локални план управљања отпадом припрема служба јединице локалне самоуправе надлежна за послове управљања отпадом у сарадњи са другим органима надлежним за послове привреде, финансија, заштите животне средине, урбанизма, као и са представницима привредних друштава, односно предузећа, удружења, стручних институција, невладиних и других организација које се баве заштитом животне средине, укључујући и организације потрошача.

Период важења и садржина планова

Члан 14.

Планови управљања отпадом из чл. 12. и 13. овог закона доносе се за период од 10 година, а поново се разматрају сваких пет година, и по потреби ревидирају и доносе за наредних 10 година.

Планови из става 1. овог члана садрже:

- 1) очекиване врсте, количине и порекло укупног отпада на територији;
- 2) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћен или одложен у оквиру територије обухваћене планом;
- 3) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се прихватити из других јединица локалне самоуправе;
- 4) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се отпремити у друге јединице локалне самоуправе;
- 5) циљеве које треба остварити у погледу поновне употребе и рециклаже отпада у области која је обухваћена планом;

- 6) програм сакупљања отпада из домаћинства;
- 7) програм сакупљања опасног отпада из домаћинства;
- 8) програм сакупљања комерцијалног отпада;
- 9) програм управљања индустријским отпадом;
- 10) предлоге за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада;
- 11) програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду;
- 12) програм развијања јавне свести о управљању отпадом;
- 13) локацију постројења за сакупљање отпада, третман и одлагање отпада, укључујући податке о урбанистичко-техничким условима;
- 14) мере за спречавање кретања отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама;
- 15) мере санације неуређених депонија;
- 16) надзор и праћење планираних активности и мера;
- 17) процену трошкова и изворе финансирања за планиране активности;
- 18) могућности сарадње између две или више јединица локалне самоуправе;
- 19) рокове за извршење планираних мера и активности;
- 20) друге податке, циљеве и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом.

Планови из ст. 1. и 2. овог члана морају да буду усаглашени са националним плановима из члана 11. овог закона.

План управљања отпадом у постројењима за које се издаје интегрисана дозвола

Члан 15.

За постројења за која се издаје интегрисана дозвола у складу са законом, припрема се и доноси план управљања отпадом који садржи нарочито:

- 1) документацију о отпаду који настаје у процесу рада постројења, као и о отпаду чије искоришћење врши оператер тог постројења или чије одлагање врши оператер (врсте, састав и количине отпада);
- 2) мере које се предузимају у циљу смањења производње отпада, посебно опасног отпада;
- 3) поступке и начине раздвајања различитих врста отпада, посебно опасног и отпада који ће се поново користити, ради смањења количине отпада за одлагање;
- 4) начин складиштења, третмана и одлагања отпада;
- 5) мере заштите од пожара и експлозија;
- 6) мере заштите животне средине и здравља људи.

План управљања отпадом се прилаже уз захтев за издавање интегрисане дозволе, у складу са законом.

План управљања отпадом оператер је дужан да ажурира сваке три године.

Изузетно од става 1. овог члана, за постројења чија је делатност управљање отпадом (складиштење, третман, одлагање) и за која се издаје интегрисана дозвола, уместо плана управљања отпадом припрема се и доноси радни план постројења за управљање отпадом.

Радни план постројења за управљање отпадом

Члан 16.

За сва постројења чија је делатност управљање отпадом и за која се издаје интегрисана дозвола или дозвола за управљање отпадом, припрема се и доноси радни план постројења за управљање отпадом.

Радни план из става 1. овог члана обавезно садржи следеће елементе:

1) опис локације и идентификацију извора ризика (операције управљања отпадом, дозвољене врсте отпада, радно време);

2) опремање постројења ради спречавања и контроле загађења животне средине и угрожавања здравља људи (прихватни и дренажни систем за отпадне воде, систем за пречишћавање отпадних вода, систем за пречишћавање гасова из постројења);

3) инфраструктуру локације (обезбеђење локације, ограда, контрола сакупљача);

4) рад у постројењу (контрола муљева и остатака, потенцијално процуривање и загађивање животне средине, заштита од пожара, пријем отпада и процедуре за контролу, узорковање и испитивање отпада, системи за мерење количине отпада, складиштење опасног отпада, процес третмана опасног отпада - постројење, опрема и поступци, укључујући системе за истовар и разастирање отпада, дневно покривање и покривање по потреби на локацији депоније);

5) контролу загађења, мониторинг и извештавање (мониторинг и извештавање о: саставу отпада, емисијама гасова, квалитету отпадних вода, односно саставу процедурних вода, квалитету подземних вода, квалитету површинских вода, квалитету земљишта, метеоролошким условима);

6) управљање и мониторинг услова у постројењу, односно на депонији (контрола, мониторинг и извештавање о суспендованим честицама, контрола непријатних мириса, контрола и мониторинг буке, контрола штеточина и птица, контрола разношења смећа);

7) документацију о локацији (расположивост докумената, евиденција опасног отпада).

Радни план за депоније отпада, поред елемената из става 2. овог члана, садржи елементе који се односе на опремање локације ради спречавања и контроле загађења и то: прихватни систем за отпадне воде, прихватни систем за процедурне воде, систем за пречишћавање процедурних вода, систем за контролу гаса из депоније, систем за сакупљање атмосферских вода, успостављање, одржавање и заштиту завршног покривача.

Радни план постројења за управљање отпадом прилаже се уз захтев за издавање интегрисане дозволе или дозволе за управљање отпадом.

Радни план постројења за управљање отпадом ажурира се редовно сваке три године, као и у случају битних измена у раду постројења.

IV. СУБЈЕКТИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Врсте субјеката

Члан 17.

Субјекти надлежни за управљање отпадом јесу:

- 1) Република Србија;
- 2) аутономна покрајина;
- 3) јединица локалне самоуправе;
- 4) Агенција за заштиту животне средине;
- 5) стручне организације за испитивање отпада;
- 6) невладине организације, укључујући и организације потрошача;
- 7) други органи и организације, у складу са законом.

Република Србија

Члан 18.

Република Србија преко надлежних органа и организација обезбеђује управљање отпадом на својој територији.

Министарство:

- 1) предлаже Влади Стратегију, као и појединачне националне планове управљања отпадом;
- 2) координира и врши послове управљања отпадом од значаја за Републику Србију и прати стање;
- 3) даје сагласност на регионалне планове управљања отпадом, осим за планове на територији аутономне покрајине;
- 4) издаје дозволе, сагласности, потврде и друге акте прописане овим законом;
- 5) води евиденцију о дозволама, сагласностима, потврдама и другим актима које су издали други надлежни органи;
- 6) утврђује овлашћене организације у складу са овим законом;
- 7) врши надзор и контролу примене мера поступања са отпадом;
- 8) предузима друге мере и активности, у складу са међународним уговорима и споразумима.

Аутономна покрајина

Члан 19.

Аутономна покрајина:

- 1) учествује у изради Стратегије и појединачних националних планова управљања отпадом;

2) координира и врши послове управљања отпадом од значаја за аутономну покрајину и прати стање;

3) даје сагласност на регионалне планове управљања отпадом на својој територији;

4) издаје дозволе, сагласности, потврде и друге акте у складу са овим законом, води евиденцију и податке доставља министарству;

5) врши надзор и контролу мера поступања са отпадом на својој територији у складу са овим законом;

6) врши и друге послове утврђене законом.

Аутономна покрајина својим актом одређује органе надлежне за обављање послова из става 1. овог члана.

Послови из става 1. тач. 4) и 5) овог члана обављају се као поверени послови.

Јединица локалне самоуправе

Члан 20.

Јединица локалне самоуправе:

1) доноси локални план управљања отпадом, обезбеђује услове и стара се о његовом спровођењу;

2) уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним, односно инертним и неопасним отпадом на својој територији, у складу са законом;

3) уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним, односно инертним и неопасним отпадом, у складу са законом;

4) издаје дозволе, одобрења и друге акте у складу са овим законом, води евиденцију и податке доставља министарству;

5) на захтев министарства или надлежног органа аутономне покрајине даје мишљење у поступку издавања дозвола у складу са овим законом;

6) врши надзор и контролу мера поступања са отпадом у складу са овим законом;

7) врши и друге послове утврђене законом.

Јединица локалне самоуправе својим актом одређује органе и службе надлежне за обављање послова из става 1. овог члана.

Послови из става 1. овог члана који се односе на инертни и неопасни отпад, као и послови из тач. 4) и 6) обављају се као поверени послови.

Заједничко управљање отпадом јединица локалне самоуправе

Члан 21.

Две или више јединица локалне самоуправе могу заједнички обезбедити и спроводити управљање отпадом, уколико је то њихов заједнички интерес, под условима утврђеним законом и споразумом скупштина јединица локалне самоуправе.

Споразумом из става 1. овог члана скупштине јединица локалне самоуправе уређују нарочито: међусобна права и обавезе у обезбеђивању

услова за обављање делатности и рад постројења за управљање отпадом на подручјима тих јединица локалне самоуправе, права и обавезе комуналног предузећа, односно другог правног или физичког лица у обављању те делатности, начин доношења одлука у случају несагласности јединица локалне самоуправе о појединим питањима везаним за делатности управљања отпадом, као и друга питања од значаја за организацију и спровођење управљања отпадом.

Агенција за заштиту животне средине

Члан 22.

Агенција за заштиту животне средине (у даљем тексту: Агенција) води и ажурира базу података о управљању отпадом у информационом систему заштите животне средине, у складу са законом којим се уређује заштита животне средине.

Стручне организације за испитивање отпада

Члан 23.

Испитивање отпада врши се ради класификације отпада за:

- 1) прекогранично кретање;
- 2) третман отпада;
- 3) одлагање отпада.

Испитивање отпада врше стручне организације и друга правна лица која су овлашћена за узорковање и карактеризацију према обиму испитивања за која су акредитована (у даљем тексту: акредитована лабораторија), у складу са законом.

Карактеризација отпада врши се само за опасан отпад и за отпад који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан отпад, осим отпада из домаћинства.

Стручне организације и друга правна лица из става 2. овог члана издају извештај о испитивању отпада.

Овлашћење за испитивање отпада

Члан 24.

Захтев за добијање овлашћења за испитивање отпада министарству може поднети стручна организација, односно акредитована лабораторија.

Уз захтев из става 1. овог члана прилаже се следећа документација:

- 1) списак радника који раде на пословима испитивања отпада, са врстом и степеном стручне спреме, односно научним звањем;
- 2) списак опреме са евиденционим бројем;
- 3) број и намена просторија (скица и др);
- 4) списак параметара испитивања;
- 5) списак метода које се примењују за одговарајућа испитивања;
- 6) акт о акредитацији.

Овлашћење из става 1. овог члана издаје се решењем министра на период од четири године и може се обновити.

Овлашћење за испитивање отпада министар одузима ако се накнадно утврди да овлашћена стручна организација не испуњава прописане услове или се утврди да је овлашћење издато на основу нетачних и неистинитих података.

Решење из ст. 3. и 4. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

V. ОДГОВОРНОСТИ И ОБАВЕЗЕ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Одговорност произвођача производа

Члан 25.

Произвођач производа користи технологије и развија производњу на начин који обезбеђује рационално коришћење природних ресурса, материјала и енергије, подстиче поновно коришћење и рециклажу производа и амбалаже на крају животног циклуса и промовише еколошки одрживо управљање природним ресурсима.

Произвођач или увозник чији производ после употребе постаје опасан отпад дужан је да тај отпад преузме после употребе, без накнаде трошкова и са њима поступи у складу са овим законом и другим прописима.

Произвођач или увозник из става 2. овог члана може да овласти друго правно лице да, у његово име и за његов рачун, преузима производе после употребе.

Одговорност произвођача отпада

Члан 26.

Произвођач отпада дужан је да:

1) сачини план управљања отпадом из члана 15. овог закона и организује његово спровођење, ако годишње производи више од 100 тона неопасног отпада или више од 200 килограма опасног отпада;

2) прибави извештај о испитивању отпада и обнови га у случају промене технологије, промене порекла сировине, других активности које би утицале на промену карактера отпада и чува извештај најмање пет година;

3) прибави одговарајућу потврду о изузимању од обавезе прибављања дозволе у складу са овим законом;

4) обезбеди примену начела хијерархије управљања отпадом;

5) сакупља отпад одвојено у складу са потребом будућег третмана;

6) складишти отпад на начин који минимално утиче на здравље људи и животну средину;

7) преда отпад лицу које је овлашћено за управљање отпадом ако није у могућности да организује поступање са отпадом у складу са овим законом;

8) води евиденцију о отпаду који настаје, који се предаје или одлаже;

9) одреди лице одговорно за управљање отпадом;

10) омогући надлежном инспектору контролу над локацијама, објектима, постројењима и документацијом.

Лице одговорно за управљање отпадом из става 1. тачка 9) овог члана дужно је да:

- 1) изради нацрт плана управљања отпадом из члана 15. овог закона, организује његово спровођење и ажурирање;
- 2) предлаже мере превенције, смањења, поновног искоришћења и рециклаже отпада;
- 3) прати спровођење закона и других прописа о управљању отпадом и извештава органе управљања.

Одговорност власника отпада

Члан 27.

Власник отпада је одговоран за све трошкове управљања отпадом.

Власништво над отпадом престаје када следећи власник преузме отпад и прими Документ о кретању отпада, у складу са овим законом.

Трошкове одлагања сноси држалац (власник) који непосредно предаје отпад на руковање сакупљачу отпада или постојењу за управљање отпадом и/или претходни држалац (власник) или произвођач производа од којег потиче отпад.

Одговорност и обавезе власника отпада има и лице које учествује у промету отпада као посредни држалац отпада, а фактички не поседује отпад.

Промет отпадом се може вршити само између физичких и правних лица која воде документацију у складу са овим законом.

Обавезе превозника отпада

Члан 28.

Превозник отпада дужан је да:

- 1) обавља транспорт у складу са дозволом за превоз отпада и захтевима који регулишу посебни прописи о транспорту (ADR/RID/ADN и др);
- 2) води евиденцију о сваком транспорту отпада и пријављује транспорт опасног отпада, у складу са законом;
- 3) омогућава надлежном инспектору надзор над возилом, теретом и пратећом документацијом.

Обавезе оператора постројења за третман отпада

Члан 29.

Оператер постројења за третман отпада дужан је да:

- 1) сачини радни план постројења из члана 16. овог закона и обезбеди његово спровођење и ажурирање;
- 2) изради план заштите од удеса, у складу са законом;
- 3) прибави дозволу за третман отпада и да послове третмана отпада обавља у складу са том дозволом;
- 4) објави листу отпада за чији третман је овлашћен;

- 5) управља опремом и постројењем за третман отпада у складу са одговарајућим техничким упутством;
- 6) обезбеђује отпад и штити га од расипања и процуривања;
- 7) у случају удеса, без одлагања, обавести надлежни орган у складу са законом;
- 8) води евиденцију о отпаду у складу са овим законом;
- 9) одреди квалификовано лице одговорно за стручни рад у постројењу за третман отпада;
- 10) наплаћује услуге за третман отпада у постројењу;
- 11) омогући надлежном инспектору надзор над локацијама, објектима, постројењем и документацијом.

Обавезе оператера на депонији

Члан 30.

Оператер на депонији дужан је да:

- 1) сачини радни план постројења из члана 16. овог закона и обезбеди његово спровођење и ажурирање;
- 2) изради план заштите од удеса, у складу са законом;
- 3) прибави дозволу за одлагање отпада и да отпад одлаже у складу са том дозволом;
- 4) спроводи мере којима се обезбеђује заштита животне средине, у складу са прописима;
- 5) наплаћује услуге одлагања отпада на депонију;
- 6) обезбеди рекултивацију депоније после њеног затварања и вршење стручног надзора над депонијом, односно локацијом у периоду од најмање 30 година, са циљем смањења ризика по здравље људи и животну средину;
- 7) у случају удеса без одлагања обавести надлежни орган, у складу са законом;
- 8) води евиденцију о отпаду, у складу са овим законом;
- 9) одреди квалификовано лице одговорно за стручни рад на депонији;
- 10) омогући надлежном инспектору контролу над локацијама, објектима и документацијом.

Оператер на депонији је дужан да, у складу са овим законом, одбије прихватање отпада који не испуњава услове о одлагању отпада из дозволе или да одбије прихватање отпада када се помеша са неким другим отпадом, односно представља ризик по здравље људи или животну средину.

О одбијању прихватања отпада из става 2. овог члана оператер је дужан да обавести орган надлежан за издавање дозволе.

Квалификовано лице одговорно за стручни рад

Члан 31.

Квалификовано лице одговорно за стручни рад може бити лице које:

- 1) није кажњавано за било које кривично дело;

2) има завршене основне академске студије у трајању од четири године или дипломске академске студије у природно-математичким или техничко-технолошким наукама, са обављеним приправничким стажом.

Правно лице које обавља послове управљања опасним отпадом мора имати најмање једног запосленог са високим образовањем стеченим на дипломским академским студијама, са више од три године радног искуства на тим пословима.

VI. ОРГАНИЗОВАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Организација управљања отпадом

Члан 32.

Управљање отпадом организује се на начин који не представља опасност по здравље људи и животну средину у складу са законом.

Министар може наложити додатне мере за управљање појединим врстама отпада, ако:

- 1) поступање са отпадом угрожава или може угрозити здравље људи и животну средину;
- 2) постоје додатни захтеви за спровођење одредаба међународних уговора који су обавезујући за Републику Србију.

Додатне мере из става 2. овог члана могу бити привремени услови за обављање активности у случају угрожавања здравља људи и животне средине, као и примена међународних норми које нису прописане у земљи.

Ако правно, односно физичко лице поступа са отпадом супротно овом закону и услед тога наступи опасност или ризик по здравље људи и животну средину, Република Србија предузима хитне мере ради заштите здравља људи и животне средине, односно површинских и подземних вода, ваздуха, земљишта, биљног и животињског света.

Република Србија има право накнаде трошкова који настану предузимањем мера из става 4. овог члана од лица за које се утврди да је извршило недозвољену делатност.

Постројење за управљање отпадом

Члан 33.

Складиштење, третман или одлагање отпада може вршити:

- 1) привредно друштво, предузеће или друго правно лице које је основано за вршење делатности складиштења, третмана или одлагања отпада, у складу са законом;
- 2) правно лице на основу дозволе и уговора о обављању делатности од локалног значаја закљученог са јединицом локалне самоуправе, у складу са законом.

Концесијом се може стећи право обављања делатности управљања отпадом, односно изградње, коришћења и одржавања постројења за управљање отпадом, у складу са законом којим се уређују концесије.

Изградња и рад постројења за управљање отпадом мора бити у складу са одредбама овог закона, закона којим се уређује изградња објеката и другим законима.

Постројење за управљање отпадом не може да започне са радом пре добијања дозволе за управљање отпадом у складу са овим законом.

У постројењима за управљање отпадом отпад се може складиштити, третирати или одлагати само у складу са издатом дозволом.

Локација за изградњу и рад постројења

Члан 34.

Једна или више јединица локалне самоуправе одређују локацију за изградњу и рад постројења за складиштење, третман или одлагање отпада на својој територији, под условима утврђеним законом, као и споразумом из члана 21. став 2. овог закона ако више скупштина јединица локалне самоуправе заједно одлучују о локацији постројења за управљање отпадом.

У случају несагласности јединица локалне самоуправе у погледу одређивања локације постројења за управљање отпадом, одлуку о локацији, на предлог министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине, доноси Влада.

У случају изградње постројења за третман или одлагање опасног отпада, министарство доноси одлуку о локацији, у складу са законом и по претходно прибављеном мишљењу јединице локалне самоуправе, односно и аутономне покрајине за постројења која се граде на њеној територији.

При одређивању локација за изградњу и рад постројења за управљање отпадом узимају се у обзир нарочито:

- 1) количине и врсте отпада;
- 2) начин складиштења, третмана или одлагања отпада, односно врсте објеката и постројења;
- 3) геолошка, хидролошка, хидрогеолошка, топографска, сеизмолошка и педолошка својства земљишта и микроклиматске карактеристике подручја;
- 4) близина заштићених природних добара и одлике предела.

Министар прописује ближе услове и критеријуме за одређивање локације, техничке и технолошке услове за пројектовање, изградњу и рад постројења за управљање отпадом (постројење за складиштење, постројење за физичко-хемијски третман, постројење за биолошки третман и друга постројења).

Сакупљање и транспорт отпада

Члан 35.

Лице које врши сакупљање, односно транспорт отпада сакупља отпад од произвођача или власника и транспортује га до постројења за управљање отпадом, односно до центра за сакупљање, складиштење, трансфер станице или постројења за третман или одлагање.

Отпад намењен за складиштење, третман или одлагање може бити транспортован до трансфер станице одакле се даље транспортује до постројења за складиштење, третман или одлагање.

Локацију за трансфер станицу одређује јединица локалне самоуправе.

Ради лакшег даљег третмана отпада лица из става 1. овог члана дужна су да обезбеде да различите врсте отпада остану одвојене током транспорта.

Отпад се транспортује у затвореном возилу, контејнеру или на други одговарајући начин како би се спречило расипање или испадање отпада приликом транспорта, утовара или истовара и како би се спречило загађење ваздуха, воде, земљишта и животне средине.

У случају загађења насталог током транспорта превозник отпада је одговоран за чишћење и отклањање загађења подручја.

Превозник отпада транспортује отпад само на одредиште које је одредио пошиљалац.

Ако се отпад не може испоручити на одредиште, превозник враћа отпад пошиљаоцу.

Опасан отпад се посебно сакупља и транспортује.

Транспорт опасног отпада врши се у складу са прописима којима се уређује транспорт опасних материја.

Складиштење отпада

Члан 36.

Отпад се складишти на местима која су технички опремљена за привремено чување отпада на локацији произвођача или власника отпада, у центрима за сакупљање, трансфер станицама и другим локацијама у складу са овим законом.

Опасан отпад не може бити привремено складиштен на локацији произвођача или власника отпада дуже од 12 месеци, ако овим законом није друкчије одређено.

Третман отпада

Члан 37.

Третман отпада обавља се применом најбољих доступних техника и технологија у складу са овим законом.

Постројења и опрема за третман отпада могу бити стационарна или мобилна.

Третман отпада у стационарном или мобилном постројењу врши се у складу са дозволом за третман издатом на основу овог закона.

За третман отпада у мобилном постројењу прибавља се и одобрење за локацију које издаје јединица локалне самоуправе, као и друге дозволе, сагласности или исправе у складу са овим законом и другим прописима.

Поновно искоришћење отпада

Члан 38.

Отпад се може поново користити за поновну употребу производа за исту или другу намену, за рециклажу, односно третман отпада, ради добијања сировине за производњу истог или другог производа, као секундарна сировина (папир и картон, метал, стакло, пластика, отпад од грађења и рушења, пепео и шљака од сагоревања угља из термоенергетских постројења, гипс и сумпор од одсумпоравања димних гасова и др.), за енергетско искоришћење, односно коришћење вредности отпада његовом биоразградњом или спаљивањем отпада уз искоришћење енергије.

Лице које врши поновно искоришћење отпада обезбеђује да настали производи не проузрокују штетни утицај на животну средину од производа који су настали од примарних сировина.

Забрањено је одлагање и спаљивање отпада који се може поново користити.

Изузетно, отпад из става 3. овог члана, може се одложити или спалити, ако је то економски оправдано и не угрожава здравље људи и животну средину, уз претходно прибављену дозволу министарства.

Министар ближе прописује услове и начин сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије.

Министар ближе прописује подстицајне мере за поновну употребу и искоришћење отпада као секундарне сировине или за добијање енергије.

Физичко-хемијски третман отпада

Члан 39.

Физичко-хемијски третман отпада обухвата: неутрализацију, минерализацију, солидификацију, оксидацију, редукцију, адсорпцију, дестилацију, јонске измене, реверсне осмозе и друге физичко-хемијске и хемијске процесе којима се смањују опасне карактеристике отпада.

Физичко-хемијски третман отпада врши се у складу са дозволом за третман издатом на основу овог закона.

Биолошки третман отпада

Члан 40.

Биолошки третман отпада је процес разградње биоразградивог органског отпада (папир, картон, баштенски или кухињски отпад и др.) ради добијања корисних материјала за кондиционирање земљишта (компост) и/или енергије (метан) и обухвата нарочито: компостирање или анаеробну дигестију.

Биолошки третман отпада врши се у складу са дозволом за третман издатом на основу овог закона.

Биолошки третман отпада врши се ради смањења одлагања биоразградивог отпада на депонију, односно смањења емисије гасова са ефектом „стаклене баште” и њиховог утицаја на животну средину.

Остале технологије биолошког третмана отпада користе се ради смањења опасних карактеристика отпада.

Термички третман

Члан 41.

Термички третман отпада врши се у складу са дозволом за третман издатом на основу овог закона.

Термички третман врши се у постројењима која су пројектована, изграђена и опремљена у складу са овим законом.

Спаљивање отпада, као термички третман, врши се уз искоришћење енергије која се ствара сагоревањем само ако је то економски оправдано и ако се за спаљивање отпада не користи додатна енергија, осим за иницијално

паљење, или се отпад користи као гориво, односно додатно гориво за ко-инсинерацију.

Пре спаљивања отпада власник опасног отпада обезбеђује испитивање опасних карактеристика отпада при првом отпремању отпада у постројење, односно једном годишње за исту врсту опасног отпада који се спаљује у истом постројењу у дужем временском периоду.

Пре спаљивања оператер постројења из става 2. овог члана обезбеђује проверу отпада допремљеног за спаљивање, односно његову идентификацију према врсти, количини и својствима, контролу пратеће документације и узорковање и анализу опасног отпада.

Оператер је дужан да чува узорке отпада из става 5. овог члана најмање један месец након спаљивања отпада.

Влада ближе прописује врсте отпада за које се врши термички третман, услове и критеријуме за одређивање локације, техничке и технолошке услове за пројектовање, изградњу, опремање и рад постројења за термички третман отпада, поступање са остатком након спаљивања отпада, као и друга питања од значаја за рад постројења за термички третман отпада.

Одлагање отпада на депонију

Члан 42.

Одлагање отпада на депонију врши се ако не постоји друго одговарајуће решење, у складу са начелом хијерархије управљања отпадом.

Отпад се одлаже на депонију која испуњава техничке, технолошке и друге услове и захтеве, у складу са дозволом издатом на основу овог закона.

Пре одлагања, оператер на депонији обезбеђује проверу допремљеног отпада, односно његову идентификацију према врсти, количини и својствима, кроз утврђивање масе отпада и контролу пратеће документације пре преузимања.

Отпад се пре одлагања третира у складу са одредбама овог закона и других прописа.

Депоније отпада се деле у три класе, у зависности од врсте отпада који се на њима одлаже, и то:

- 1) депоније за инертан отпад;
- 2) депоније за неопасан отпад;
- 3) депоније за опасан отпад.

Заједничко одлагање опасног отпада са другим врстама отпада на истој локацији није дозвољено.

Влада ближе прописује:

1) услове и критеријуме за одређивање локације, техничке и технолошке услове за пројектовање, изградњу и рад депонија отпада;

2) врсте отпада чије је одлагање на депонији забрањено, количине биоразградивог отпада које се могу одложити, критеријуме и процедуре за прихватање или неприхватање, односно одлагање отпада на депонију, начин и процедуре рада и затварања депоније;

3) садржај и начин мониторинга рада депоније, као и накнадног одржавања после затварања депоније.

Управљање комуналним отпадом

Члан 43.

Комунални отпад се сакупља, третира и одлаже у складу са овим законом и посебним прописима којима се уређују комуналне делатности.

Забрањено је мешати опасан отпад са комуналним отпадом.

Комунални отпад који је већ измешан са опасним отпадом раздваја се ако је то економски исплативо, у противном, тај отпад се сматра опасним.

Домаћинства су дужна да одлажу свој отпад у контејнере или на друге начине, које обезбеђује јединица локалне самоуправе, а опасан отпад из домаћинства (отпадне батерије, уља, боје и лакови, пестициди и др.) да предају на место одређено за селективно сакупљање опасног отпада или овлашћеном правном лицу за сакупљање опасног отпада.

Јединица локалне самоуправе обезбеђује и опрема центре за сакупљање комуналног отпада који није могуће одложити у контејнере за комунални отпад (кабасти и други отпад).

Домаћинства и други произвођачи комуналног отпада врше селекцију комуналног отпада ради рециклаже.

Јединица локалне самоуправе уређује организовање и начин селекције и сакупљања отпада ради рециклаже, локалним планом управљања отпадом из члана 13. овог закона, а који мора да буде у складу са посебним програмом који, на предлог министарства, утврђује Влада.

Управљање опасним отпадом

Члан 44.

Влада обезбеђује спровођење мера поступања са опасним отпадом.

Третман опасног отпада има приоритет у односу на третмане другог отпада и врши се само у постројењима која имају дозволу за третман опасног отпада у складу са овим законом.

Приликом сакупљања, разврставања, складиштења, транспорта, поновног искоришћења и одлагања, опасан отпад се пакује и обележава на начин који обезбеђује сигурност по здравље људи и животну средину.

Опасан отпад се пакује у посебне контејнере који се израђују према карактеристикама опасног отпада (запаљив, експлозиван, инфективан и др.) и обележава.

Забрањено је мешање различитих категорија опасних отпада или мешање опасног отпада са неопасним отпадом, осим под надзором квалификованог лица и у поступку третмана опасног отпада.

Забрањено је одлагање опасног отпада без претходног третмана којим се значајно смањују опасне карактеристике отпада.

Забрањено је разблаживање опасног отпада ради испуштања у животну средину.

Министар прописује начин складиштења, паковања и обележавања опасног отпада.

Документ о кретању отпада

Члан 45.

Кретање отпада прати посебан Документ о кретању отпада, осим отпада из домаћинства.

Произвођач, односно власник отпада мора да класификује отпад пре отпочињања кретања отпада.

Произвођач, односно власник отпада мора чувати копије докумената о отпреми отпада све док не добије примерак попуњеног Документа о кретању отпада од примаоца којим се потврђује да је отпад прихваћен.

Ако произвођач, односно власник у року од 15 дана не прими примерак попуњеног Документа о кретању отпада од примаоца, мора покренути поступак провере кретања отпада и дужан је да о налазу извести министарство, без одлагања, као и надлежни орган аутономне покрајине, ако се кретање отпада врши на територији аутономне покрајине.

Произвођач, односно власник отпада чува комплетирани Документ о кретању отпада најмање две године.

Министар прописује образац Документа о кретању отпада, као и упутство за његово попуњавање.

Документ о кретању опасног отпада

Члан 46.

Кретање опасног отпада прати посебан Документ о кретању опасног отпада који попуњава произвођач, односно власник и свако ко преузима опасан отпад.

Документ о кретању опасног отпада састоји се од:

1) копије претходног обавештења које произвођач, односно власник отпада шаље три дана пре започињања кретања опасног отпада министарству са подацима о произвођачу, односно власнику, врсти и количинама отпада, класификацији отпада, врсти превоза и одредишту, коју је потписао произвођач, односно власник;

2) копије документа из става 2. тачка 1) овог члана коју чува произвођач, односно власник, коју је потписало лице које је преузело отпад ради превоза (превозник);

3) копије документа из става 2. тачка 2) овог члана коју чува превозник отпада и коју је потписало лице које је преузело отпад на одредишту (прималац);

4) копије документа из става 2. тачка 3) овог члана коју чува прималац отпада;

5) копије документа из става 2. тачка 4) овог члана коју прималац шаље министарству, као и надлежном органу аутономне покрајине, ако се кретање отпада врши на територији аутономне покрајине;

6) копије документа из става 2. тачка 4) овог члана коју прималац шаље произвођачу, власнику, односно пошиљаоцу.

Копије докумената из става 2. тач. 5) и 6) овог члана користе надлежни орган и произвођач, односно власник, ради комплетирања документације о кретању опасног отпада.

Произвођач, односно власник отпада чува копију документа из става 2. тачка 2) овог члана док не добије копију документа из става 2. тачка 6) овог члана од примаоца отпада, односно примерак попуњеног Документа о кретању опасног отпада, којом се потврђује да је отпад прихваћен.

Произвођач, односно власник дужан је да копију документа из става 2. тачка 6) овог члана чува трајно.

Ако произвођач, односно власник у року од 15 дана од дана добијања копије документа из става 2. тачка 2) овог члана не прими копију документа из става 2. тачка 6) овог члана којом се потврђује да је отпад преузет, мора покренути поступак провере кретања отпада и дужан је да о налазу извести министарство, без одлагања.

Министарство чува копију документа из става 2. тачка 1) овог члана све док не прими копију документа из става 2. тачка 5) овог члана од примаоца отпада којом се потврђује да је отпад примљен.

У случају да министарство у року од 30 дана од дана добијања копије документа из става 2. тачка 1) овог члана не добије копију документа из става 2. тачка 5) овог члана од примаоца отпада да је отпад примљен, или уколико не прими обавештење од произвођача, односно власника о евентуалном проблему, министарство започиње поступак провере кретања отпада.

Министар прописује образац Документа о кретању опасног отпада, као и упутство за његово попуњавање.

VII. УПРАВЉАЊЕ ПОСЕБНИМ ТОКОВИМА ОТПАДА

Управљање истрошеним батеријама и акумулаторима

Члан 47.

Забрањен је промет батерија и акумулатора који садрже више од 0,0005% масених живе, ако овим законом није друкчије одређено.

Изузетно од става 1. овог члана, може бити дозвољен промет дугмастих батерија и батерија које се састоје од комбинација дугмастих батерија са садржајем не већим од 2% масених живе.

Забрањен је промет преносивих батерија и акумулатора, укључујући оне који су уграђени у уређаје, који садрже више од 0,002% масених кадмијума, осим оних које се користе у сигурносним и алармним системима, медицинској опреми или бежичним електричним алатима, ако овим законом није друкчије одређено.

Произвођач опреме са уграђеним батеријама и акумулаторима дужан је да обезбеди њихову уградњу у уређај тако да корисник после њихове употребе може лако да их одвоји.

Произвођач и увозник батерија и акумулатора, као и произвођач и увозник опреме са уграђеним батеријама и акумулаторима дужан је да их обележава користећи ознаке које садрже упутства и упозорења за одвојено сакупљање, садржај тешких метала, могућност рециклирања или одлагања и др.

Произвођач и увозник батерија и акумулатора дужан је да води и чува евиденцију о количини произведених или увезених производа.

Власник истрошених батерија и акумулатора, осим домаћинстава, дужан је да их преда ради третмана лицу које за то има дозволу.

Лице које врши сакупљање, складиштење и третман истрошених батерија и акумулатора мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о истрошеним батеријама и акумулаторима и о количини која је сакупљена, ускладиштена или третирана и податке о томе доставља Агенцији.

Министар ближе прописује садржину и изглед ознака на батеријама, дугмастим батеријама и акумулаторима према садржају опасних материја, начин и поступак управљања истрошеним батеријама и акумулаторима, као и уређајима са уграђеним батеријама и акумулаторима.

Управљање отпадним уљима

Члан 48.

Отпадна уља, у смислу овог закона, јесу сва минерална или синтетичка уља или мазива, која су неупотребљива за сврху за коју су првобитно била намењена, као што су хидраулична уља, моторна, турбинска уља или друга мазива, бродска уља, уља или течности за изолацију или пренос топлоте, остала минерална или синтетичка уља, као и уљни остаци из резервоара, мешавине уље- вода и емулзије.

Забрањено је:

1) испуштање или просипање отпадних уља у или на земљиште, површинске и подземне воде и у канализацију;

2) одлагање отпадних уља и неконтролисано испуштање остатака од прераде отпадних уља;

3) мешање отпадних уља током сакупљања и складиштења са РСВ и коришћеним РСВ или халогеним материјама и са материјама које нису отпадна уља, или мешање са опасним отпадом;

4) свака врста прераде отпадних уља која загађује ваздух у концентрацијама изнад прописаних граничних вредности.

Произвођач отпадног уља, у зависности од количине отпадног уља коју годишње произведе, дужан је да обезбеди пријемно место до предаје ради третмана лицу које за то има дозволу.

Власници отпадних уља који нису произвођачи отпадног уља дужни су да отпадно уље предају лицу које врши сакупљање и третман.

Лице које врши сакупљање, складиштење и третман отпадних уља мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о отпадним уљима и о количини која је сакупљена, ускладиштена или третирана, као и о коначном одлагању остатака после третмана и податке о томе доставља Агенцији.

Отпадно јестиво уље које настаје обављањем угоститељске и туристичке делатности, у индустрији, трговини и другим сличним делатностима у којима се припрема више од 50 obroka дневно сакупља се ради прераде и добијања биогорива.

Власници отпадних јестивих уља дужни су да отпадно јестиво уље које настаје припремом хране сакупљају одвојено од другог отпада и предају лицу које има дозволу за сакупљање, односно третман отпадних уља.

Министар ближе прописује услове, начин и поступак управљања отпадним уљима.

Управљање отпадним гумама

Члан 49.

Отпадне гуме, у смислу овог закона, јесу гуме од моторних возила (аутомобила, аутобуса, камиона, моторцикала и др.), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, вучених машина и сл. након завршетка животног циклуса.

Лице које врши сакупљање, транспорт, третман или одлагање отпадних гума мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о количинама сакупљених и третираних отпадних гума и податке о томе доставља Агенцији.

Министар ближе прописује начин и поступак управљања отпадним гумама.

Управљање отпадом од електричних и електронских производа

Члан 50.

Отпад од електричних и електронских производа не може се мешати са другим врстама отпада.

Забрањено је одлагање отпада од електричних и електронских производа без претходног третмана.

Отпадне течности од електричних и електронских производа морају бити одвојене и третиране на одговарајући начин.

Компоненте отпада од електричних и електронских производа које садрже РСВ обавезно се одвајају и обезбеђује се њихово адекватно одлагање.

Произвођач или увозник електричних или електронских производа дужан је да идентификује рециклабилне компоненте тих производа.

Лица која преузимају отпад од електричних или електронских производа после њихове употребе издају и чувају потврде о преузимању, као и потврде о њиховом упућивању на третман и одлагање.

Обавеза преузимања из става б. овог члана не односи се на делове електричних или електронских производа.

Лице које врши сакупљање, третман или одлагање отпада од електричних и електронских производа мора да има дозволу, да води евиденцију о количини и врсти преузетих електричних или електронских производа и податке о томе доставља Агенцији.

При стављању у промет може се забранити или ограничити коришћење нове електричне и електронске опреме која садржи олово, живу, кадмијум, шестовалентни хром, полибромоване бифениле (PBB) и полибромоване дифенил етре (PBDE).

Министар ближе прописује листу електричних и електронских производа, мере забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начин и поступак управљања отпадом од електричних и електронских производа.

Управљање отпадним флуоресцентним цевима које садрже живу

Члан 51.

Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу одвојено се сакупљају.

Забрањено је без претходног третмана одлагати отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу.

Власник отпадних флуоресцентних цеви које садрже живу дужан је да их преда ради третмана лицу које за то има дозволу.

Лице које врши сакупљање, третман или одлагање отпадних флуоресцентних цеви које садрже живу мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о количини која је сакупљена, третирана или одложена и податке о томе доставља Агенцији.

Министар ближе прописује начин и поступак за управљање отпадним флуоресцентним цевима које садрже живу.

Управљање РСВ и РСВ отпадом

Члан 52.

Отпад који садржи РСВ одвојено се сакупља.

Забрањено је:

- 1) допуњавање трансформатора са РСВ;
- 2) поновно коришћење РСВ отпада;
- 3) добијање рециклажом РСВ из РСВ отпада;
- 4) привремено складиштење РСВ, РСВ отпада или уређаја који садржи РСВ дуже од 24 месеца пре обезбеђивања њиховог одлагања или деконтаминације;
- 5) спаљивање РСВ или РСВ отпада на бродовима;
- 6) коришћење уређаја који садрже РСВ ако нису у исправном радном стању или ако цуре.

Власник РСВ и РСВ отпада дужан је да обезбеди њихово одлагање, односно деконтаминацију.

Власник уређаја у употреби који садржи РСВ или за који постоји могућност да је контаминиран садржајем РСВ, дужан је да изврши испитивање садржаја РСВ преко овлашћене лабораторије за испитивање отпада.

Власник уређаја који садржи више од 5 dm³ РСВ дужан је министарству да пријави уређај, достави план замене, односно одлагања и деконтаминације уређаја, обезбеди одлагање, односно њихову деконтаминацију, као и да о свим променама података који се односе на уређај обавештава министарство у року од три месеца од дана настанка промене.

Поред власника, уређај из става 5. овог члана може да пријави и лице које одржава тај уређај.

Сви уређаји који садрже РСВ и просторије или постројења у којима су смештени, као и деконтаминирани уређаји морају бити означени.

Лице које врши сакупљање, третман, деконтаминацију или одлагање РСВ отпада мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о количини која је сакупљена, третирана или одложена и податке о томе доставља Агенцији.

Агенција води регистар уређаја у употреби који садрже РСВ.

Министар ближе прописује:

1) садржину, изглед ознаке и начин означавања уређаја који садрже РСВ и просторије или постројења у којима су смештени, као и деконтаминираних уређаја;

2) начин одлагања РСВ или РСВ отпада, деконтаминације уређаја који садрже РСВ и методе испитивања садржаја РСВ;

3) садржину пријаве података и регистра уређаја у употреби који садрже РСВ и РСВ отпада;

4) садржај захтева за издавање дозволе за деконтаминацију уређаја који садрже РСВ.

Управљање отпадом који садржи, састоји се или је контаминиран дуготрајним органским загађујућим материјама (POPs отпад)

Члан 53.

POPs отпад, у смислу овог закона, јесте отпад који се састоји, садржи или је контаминиран дуготрајним органским загађујућим материјама (POPs материје).

Лице које врши третман или одлагање отпада из става 1. овог члана дужно је да обезбеди да остаци после третмана немају карактеристике POPs материја.

Власник POPs отпада дужан је да министарству пријави врсту и количину POPs отпада.

Министар ближе прописује листу POPs материја, начин и поступак за управљање POPs отпадом и граничне вредности концентрација POPs материја које се односе на одлагање отпада који садржи или је контаминиран POPs материјама.

Управљање отпадом који садржи азбест

Члан 54.

Отпад који садржи азбест одвојено се сакупља, пакује, складишти и одлаже на депонију на видљиво означеном месту намењеном за одлагање отпада који садржи азбест.

Произвођач или власник отпада који садржи азбест обавезан је да примени мере за спречавање разношења азбестних влакана и прашине у животној средини.

Власник отпада који садржи азбест дужан је да води евиденцију о количинама отпада који складишти или одлаже и податке о томе доставља Агенцији.

Министар ближе прописује начин паковања, критеријуме, услове и начин коначног одлагања отпада који садржи азбест и друге мере за спречавање разношења азбестних влакана и прашине у животној средини.

Управљање отпадним возилима

Члан 55.

Отпадна, односно неупотребљива возила јесу моторна возила или делови возила која су отпад и која власник жели да одложи или је њихов власник непознат.

Произвођач или увозник дужан је да пружи информације о расклапању, односно одговарајућем третману неупотребљивог возила.

Власник отпадног возила је правно или физичко лице коме ово возило припада, а настало је његовом активношћу.

Власник отпадног возила (ако је познат) дужан је да обезбеди предају возила лицу које има дозволу за сакупљање или третман.

Ако је власник отпадног возила непознат, јединица локалне самоуправе дужна је да обезбеди сакупљање и предају возила лицу које има дозволу за третман.

Јединица локалне самоуправе уређује поступак сакупљања и предаје возила из става 5. овог члана и има право на наплату трошкова ако се накнадно утврди власник отпадног возила.

Лице које врши третман отпадних возила дужно је да:

1) води евиденцију о свим фазама третмана и податке доставља Агенцији;

2) обезбеди издвајање опасних материјала и компоненти из отпадног возила ради даљег третмана пре одлагања;

3) обезбеди третман отпадних возила и одлагање делова који се не могу прерадити;

4) власнику или лицу које сакупља отпадна возила изда потврду о преузимању возила;

5) потврду о расклапању отпадног возила достави органу надлежном за регистрацију возила.

Министар ближе прописује начин и поступак управљања отпадним возилима.

Управљање отпадом из објеката у којима се обавља здравствена заштита и фармацеутским отпадом

Члан 56.

Отпад из објеката у којима се обавља здравствена заштита обавезно се разврстава на месту настанка на опасан и неопасан.

Опасан отпад из објеката у којима се обавља здравствена заштита укључује инфективни, патолошки, хемијски, токсични или фармацеутски отпад, као и цитотоксичне лекове, оштре инструменте и други опасан отпад.

Лица која управљају објектима из става 1. овог члана дужна су да израде план управљања отпадом и именују одговорно лице за управљање отпадом.

План управљања отпадом у објектима у којима се годишње произведе више од 500 килограма опасног отпада одобрава министарство надлежно за послове здравља у сарадњи са министарством.

Одговорно лице из става 3. овог члана дужно је да води евиденцију о количинама опасног отпада и податке о томе доставља Агенцији.

Фармацеутски отпад укључује фармацеутске производе, лекове и хемикалије који су расути, припремљени а неупотребљени или им је истекао рок употребе или се морају одбацити из било којег разлога.

Произвођач и власник фармацеутског отпада дужан је да са фармацеутским отпадом поступа као са опасним отпадом.

Апотеке и здравствене установе дужне су да неупотребљиве лекове (лекови са истеклим роком трајања, расути лекови, неисправни лекови у погледу квалитета и др) врате произвођачу, увознику или дистрибутеру ради безбедног третмана кад год је то могуће, нарочито цитостатике и наркотике. У случају да то није могуће, овај отпад се доставља апотекама које су дужне да преузимају неупотребљиве лекове од грађана.

Апотеке и здравствене установе воде и чувају евиденцију о фармацеутском отпаду и податке достављају Агенцији.

Министар надлежан за послове здравља и министар ближе прописују:

- 1) садржину плана управљања отпадом, начин и поступак управљања опасним отпадом из објеката у којима се обавља здравствена заштита;
- 2) начин управљања фармацеутским отпадом и листу апотека које су дужне да преузимају неупотребљиве лекова од грађана.

Управљање отпадом из производње титан-диоксида

Члан 57.

Отпад од титан-диоксида, у смислу овог закона, јесу све врсте отпада настале у току производње титан-диоксида, који произвођач одлаже или је обавезан да одложи у складу са овим законом, као и остатак настао у току третмана ове врсте отпада.

Операције одлагања отпада од титан-диоксида не могу се вршити без дозволе министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине.

Произвођач и власник отпада дужан је да има дозволу, да води и чува евиденцију о количинама ове врсте отпада која је сакупљена, ускладиштена, третирана или одложена и податке о томе доставља Агенцији.

Произвођач и власник титан-диоксида и отпада од титан-диоксида у обавези је да спроводи мере надзора над операцијама одлагања и контролу земљишта, воде и ваздуха на локацији где је отпад од титан-диоксида коришћен, чуван или одложен.

Министар ближе прописује начин и поступак управљања отпадом од титан-диоксида, као и мере надзора и мониторинга животне средине на локацији.

Управљање амбалажом и амбалажним отпадом

Члан 58.

Материјали који се користе за амбалажу морају бити произведени и дизајнирани на начин да током њиховог животног циклуса испуњавају услове заштите животне средине, безбедности и здравља људи, здравствене исправности упакованог производа, као и услове за транспорт производа и управљање отпадом.

Амбалажом и амбалажним отпадом управља се у складу са посебним законом.

VIII. ДОЗВОЛЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Издавање и врсте дозвола

Члан 59.

За обављање једне или више делатности у области управљања отпадом прибављају се дозволе, и то:

- 1) дозвола за сакупљање отпада;
- 2) дозвола за транспорт отпада;
- 3) дозвола за складиштење отпада;
- 4) дозвола за третман отпада;
- 5) дозвола за одлагање отпада.

За обављање више делатности једног оператера може се издати једна интегрална дозвола.

Дозвола за сакупљање и транспорт опасног отпада издаје се у складу са овим законом и другим прописима.

Дозволе из ст. 1. и 2. овог члана издају се за обављање делатности у области управљања отпадом за које се, према прописима којима се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине, не издаје интегрисана дозвола.

Против решења којим је издата дозвола из става 4. овог члана оператер може изјавити жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Надлежност за издавање дозвола

Члан 60.

Дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање опасног отпада, дозволу за третман инертног и неопасног отпада спаљивањем и дозволу за третман отпада у мобилном постројењу издаје министарство.

Дозволе за складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада на територији више јединица локалне самоуправе издаје министарство, а на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине.

Аутономној покрајини поверава се издавање дозвола за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање отпада за све активности на територији аутономне покрајине и за сва постројења за која дозволу за изградњу издаје надлежни орган аутономне покрајине.

Граду, односно граду Београду поверава се издавање дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада на територији града, односно града Београда.

Општини се поверава издавање дозволе за сакупљање и транспорт инертног и неопасног отпада на њеној територији, као и издавање дозволе за привремено складиштење инертног и неопасног отпада на локацији произвођача, односно власника отпада.

Изузеци

Члан 61.

Дозвола се не издаје за:

- 1) кретање отпада унутар локације произвођача отпада;
- 2) контејнере за отпад из домаћинства на јавним местима;
- 3) места на којима се складишти мање од 10 тона инертног отпада;
- 4) места на којима се складишти мање од 2 тоне неопасног отпада.

За места на којима се складишти инертни и неопасни отпад из става 1. тач. 3) и 4) овог члана, издаје се потврда о изузимању од обавезе прибављања дозволе.

Захтев за изузимање од обавезе прибављања дозволе садржи нарочито:

- 1) податке о оператеру;
- 2) податке о постројењу и локацији;
- 3) податке о капацитету постројења;
- 4) сагласност на процену ризика по здравље људи и животну средину и план заштите од удеса ако је оператер у обавези да такву сагласност прибави.

Министар ближе прописује садржину потврде из става 2. овог члана.

Захтев за издавање дозволе

Члан 62.

Оператери постројења за складиштење, третман и одлагање отпада подносе захтев за издавање дозволе.

Захтев за издавање дозволе из става 1. овог члана садржи:

- 1) податке о подносиоцу захтева;
- 2) податке о постројењу и локацији;
- 3) податке о капацитету постројења;
- 4) податке о врсти, количини и пореклу отпада;
- 5) методе и технологије које ће се користити;
- 6) податке о опреми и уређајима који ће се користити;
- 7) број запослених и њихове квалификације;
- 8) податке о квалификованом лицу одговорном за стручни рад.

Уз захтев за издавање дозволе из става 1. овог члана, оператер прилаже следећу документацију:

- 1) потврду о регистрацији;
- 2) радни план постројења за управљање отпадом;
- 3) план заштите од удеса и оверен елаборат заштите од пожара, у складу са законом;
- 4) план за затварање постројења;
- 5) изјаву о методама третмана или одлагања отпада;

- 6) изјаву о методама третмана и одлагања остатака из постројења;
- 7) сагласност на студију о процени утицаја на животну средину или студију о процени утицаја затеченог стања, у складу са законом;
- 8) копије одобрења и сагласности других надлежних органа, издатих у складу са законом;
- 9) финансијске и друге гаранције или одговарајуће осигурање за случај удеса или штете причињене трећим лицима;
- 10) потврду о уплати одговарајуће административне таксе.

Надлежни орган за издавање дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада, по потреби, може захтевати додатне податке, информације или документацију за издавање дозволе.

Министар прописује образац захтева за издавање дозволе из става 1. овог члана.

Поступак издавања дозволе

Члан 63.

Захтев за издавање дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада подноси се министарству, односно аутономној покрајини, односно јединици локалне самоуправе.

Надлежни орган за издавање дозволе, у року од 15 дана од дана пријема захтева обавештава подносиоца и јавност о пријему захтева за издавање дозволе.

Министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине, истовремено са обавештењем из става 2. овог члана доставља поднети захтев јединици локалне самоуправе, заједно са документацијом ради прибављања мишљења.

Јединица локалне самоуправе у року од 30 дана од дана пријема захтева из става 3. овог члана, дужна је да размотри захтев и да министарству, односно надлежном органу аутономне покрајине достави своје мишљење са образложеним предлогом за прихватање или одбијање захтева.

Јединица локалне самоуправе, пре давања мишљења из става 3. овог члана, прибавља мишљења других заинтересованих органа и организација (урбанизма, заштите природе, комуналних делатности, унутрашњих послова, заштите потрошача, и др.)

Надлежни орган за издавање дозволе, разматра поднети захтев, приложену документацију и прибављена мишљења и издаје дозволу подносиоцу захтева у року од 15 дана од дана истека рока из става 4. овог члана или доноси решење којим одбија захтев, уз образложење о разлозима одбијања.

Садржај дозволе

Члан 64.

Дозволом се утврђују услови за обављање делатности оператера у постројењу за складиштење, третман и одлагање отпада.

Дозвола садржи нарочито:

- 1) податке о локацији;

- 2) техничке и технолошке услове за рад постројења;
- 3) податке о пореклу, одредишту и третману отпада;
- 4) податке о врсти и количини отпада који се третира или одлаже;
- 5) процедуре за контролу рада постројења и мониторинг животне средине;
- 6) мере заштите од удеса, мере заштите од пожара, као и процедуре за затварање постројења;
- 7) висину финансијске гаранције или другог инструмента за покриће трошкова рада постројења;
- 8) обавезу достављања података о врсти и количинама третираног и одложеног отпада, као и о резултатима мониторинга.

Ако се дозвола издаје за одлагање отпада, поред података из става 1. овог члана, садржи и податке о:

- 1) класи депоније (за инертни, опасни или неопасни отпад);
- 2) процедури за пријем отпада;
- 3) укупном капацитету депоније;
- 4) техничкој документацији за изградњу депоније и о постројењу и опреми која ће се користити;
- 5) оперативном плану са распоредом и динамиком пуњења депоније;
- 6) плановима за затварање и рекултивацију;
- 7) висини финансијске гаранције или другог инструмента за покриће трошкова рада депоније и накнадног одржавања локације после затварања.

Дозвола за мобилно постројење за третман отпада садржи и обавезу оператера да о свакој промени локације обавести министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине и достави одобрење за локацију.

Министар ближе прописује садржину и изглед дозволе.

Одбијање и одбацивање захтева за издавање дозволе

Члан 65.

Надлежни орган за издавање дозволе доноси решење којим се одбија захтев за издавање дозволе, ако:

- 1) захтев није у складу са регионалним и локалним планом управљања отпадом;
- 2) нису испуњени услови у погледу метода управљања отпадом;
- 3) подносилац захтева нема квалификованих лица одговорних за стручни рад у постројењу.

У случају да захтев за издавање дозволе не садржи прописане податке и документацију, надлежни орган за издавање дозволе дужан је да подносиоцу захтева одреди разуман рок за отклањање недостатака, односно достављање доказа.

Ако подносилац захтева у одређеном року не отклони недостатке, односно не достави тражене доказе, надлежни орган за издавање дозволе одбацује захтев, у складу са законом.

Рок важења дозвола

Члан 66.

Дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада издају се на период од 10 година.

После истека рока из става 1. овог члана подноси се захтев за обнављање и/или ревизију услова из дозволе у складу са овим законом.

Захтев за обнављање дозволе подноси се 120 дана пре истека важења дозволе ради обезбеђења континуитета важења дозволе.

Оператер депоније одговоран је за примену услова прописаних дозволом и после затварања депоније, све док надлежни орган за издавање дозволе, не изда потврду којом се гарантује да су ризици по здравље људи и животну средину сведени на прихватљив ниво.

Ако се покрене поступак стечаја или ликвидације лица које има дозволу, одговорност за испуњење услова прописаних у дозволи преноси се на правног следбеника или власника земљишта, ако у међувремену и власник земљишта банкротира, одговорност за испуњење услова прописаних у дозволи преузима надлежни орган за издавање дозволе.

Одузимање дозволе

Члан 67.

Дозвола се одузима ако оператер не поступа у складу са условима прописаним дозволом.

Ако надлежни орган за издавање дозволе, инспекцијским надзором утврди да оператер не испуњава услове прописане дозволом, налаже мере и утврђује рок за извршење наложених мера.

Ако оператер у утврђеном року не поступи по налогу из става 2. овог члана, надлежни орган за издавање дозволе, доноси акт о одузимању дозволе.

Актом о одузимању дозволе забрањује се пријем отпада у постројење и обавезује се оператер да поступа у складу са свим другим условима из дозволе.

Измена дозволе

Члан 68.

Услови из дозволе могу се променити у року важења дозволе, ако:

- 1) оператер поднесе захтев за промену;
- 2) постоји опасност да настане штета или настане штета по здравље људи и животну средину;
- 3) дође до измена закона и других прописа;
- 4) промене услова у дозволи, услови безбедности у раду захтевају ревизију, односно измену дозволе.

Промену услова у дозволи, односно ревизију дозволе из става 1. тач. 2), 3) и 4) овог члана врши надлежни орган по службеној дужности.

Ако измену дозволе врши министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине, о извршеној ревизији дозволе обавештава јединицу локалне самоуправе.

Обавештавање јавности

Члан 69.

Надлежни орган за издавање дозволе обавештава јавност о пријему захтева за издавање дозволе, документацији која је поднета уз захтев и издатој дозволи путем средстава јавног информисања или интернета, односно на уобичајен локални начин.

Јавно обавештење из става 1. овог члана садржи следеће податке:

- 1) назив подносиоца захтева, регистарски број, лични идентификациони број и адресу;
- 2) локацију постројења;
- 3) кратки опис активности;
- 4) рок за достављање мишљења и предлога;
- 5) место где се може извршити увид у поднети захтев за издавање дозволе.

Уколико захтев за издавање дозволе или дозвола укључују пословну тајну или податак који би, у складу са законом, захтевао ограничен приступ јавности, надлежни орган за издавање дозволе може одлучити да за одређене делове захтева за издавање дозволе или дозволе ограничи приступ јавности.

Ограничење из става 3. овог члана не односи се на информацију о емисијама, ризицима од удеса, резултате мониторинга и инспекцијског надзора.

Дозвола за сакупљање и транспорт отпада

Члан 70.

Дозвола за сакупљање и/или транспорт отпада издаје се лицу регистрованом за обављање делатности сакупљања, односно лицу које има својство превозника у складу са законима којима се уређује превоз у јавном саобраћају, односно домаћем превознику, у складу са законима којима се уређује међународни јавни превоз, осим:

- 1) ако сам произвођач отпада транспортује отпад у постројење за управљање отпадом које за то има дозволу, користећи своја транспортна средства, а количине отпада не прелазе 1000 килограма по једној пошилици, искључујући опасан отпад;
- 2) за лице које преноси отпад из домаћинства у контејнере, центре за сакупљање или у постројење за управљање отпадом или враћа амбалажу или искоришћене производе произвођачу или продавцу;
- 3) за физичка лица, односно индивидуалне сакупљаче отпада, који су код надлежног органа јединице локалне самоуправе регистровани за сакупљање разврстаног неопасног отпада.

Захтев за издавање дозволе из става 1. овог члана садржи податке о подносиоцу захтева, регистрацији за обављање делатности, врсти и количини отпада, локацији и опреми за сакупљање, превозним средствима и друге податке на захтев надлежног органа за издавање дозволе.

Дозволом из става 1. овог члана утврђују се обавезне мере поступања приликом сакупљања, односно транспорта инертног, неопасног и опасног отпада, у складу са одредбама овог закона и других прописа.

Дозвола из става 1. овог члана издаје се на период од пет година и може се обновити.

Ако правно или физичко лице из става 1. овог члана не поступа у складу са условима прописаним дозволом, надлежни орган за издавање дозволе доноси решење о одузимању дозволе, у складу са чланом 67. овог закона.

IX. ПРЕКОГРАНИЧНО КРЕТАЊЕ ОТПАДА

Услови и начин прекограничног кретања отпада

Члан 71.

Прекогранично кретање отпада врши се у складу са овим законом и другим прописима.

Прекогранично кретање отпада прати документација о кретању од места где је кретање почело до коначног одредишта у складу са националним и међународним стандардима и међународним прописима који се односе на прекогранични промет.

Отпад за чији третман или одлагање на еколошки прихватљив и ефикасан начин нема техничких могућности и постројења у Републици Србији, извози се.

Неопасан отпад се може увозити ради третмана под условом да постоји постројење за третман тог отпада.

Забрањен је увоз отпада ради одлагања и искоришћења у енергетске сврхе у складу са овим законом.

Забрањен је увоз опасног отпада.

Изузетно од одредбе става 6. овог члана поједине врсте опасног отпада које су потребне као секундарне сировине прерађивачкој индустрији у Републици Србији, у складу са националним циљевима прераде тих отпада, могу се увозити на основу дозволе коју издаје министарство.

Увоз опасног отпада из става 7. овог члана може се дозволити под условом да постоји постројење за прераду тог отпада за чији рад је издата дозвола, у складу са законом.

Прекогранично кретање отпада врши се под условом да се отпад пакује, обележава и транспортује на начин којим се обезбеђују услови за најмањи ризик по здравље људи и животну средину.

Лице које има својство превозника у складу са законима којима се уређује међународни превоз у јавном саобраћају мора поседовати акт којим се утврђује испуњеност услова за отпочињање и обављање јавног превоза ствари и уверење о оспособљености за обављање међународног јавног превоза.

Влада одређује поједине врсте опасног отпада које се могу увозити као секундарне сировине.

Увоз, извоз и транзит отпада

Члан 72.

Захтев за издавање дозволе за увоз, извоз и транзит отпада подноси се у складу са законом.

За свако прекогранично кретање отпада, уз захтев за издавање дозволе, министарству се подноси документација која садржи нарочито:

- 1) уговор закључен између увозника и извозника;
- 2) доказе о обавештењу и/или одобрењу свих држава кроз које отпад пролази до крајњег одредишта;
- 3) друге доказе и документацију у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита животне средине.

За прекогранично кретање отпада подносилац захтева обезбеђује одговарајућу финансијску гаранцију и полису осигурања или други облик осигурања зависно од захтева државе увоза или транзита, у износу који је потребан за трошкове третмана отпада, као и за трошкове санације у случају удеса.

Дозвола за увоз, извоз и транзит отпада издаје се у року од 60 дана од дана пријема захтева из става 2. овог члана.

Увоз, извоз и транзит отпада који се обавља у више пошиљки одобрава се за период до 12 месеци.

Подносилац захтева може затражити дозволу за увоз, извоз и транзит више пошиљки у случају када се ради о отпаду истих физичко-хемијских особина, који се отпрема на исто одредиште преко истих граничних прелаза.

Извозник, односно увозник је дужан да до 31. марта текуће године достави министарству податке о извршеном извозу, односно увозу отпада за претходну годину.

Ако извозник не достави податке из става 7. овог члана министарство извознику забрањује даљи извоз отпада све док извозник не достави податке и о забрани обавештава орган надлежан за послове царине.

Влада ближе прописује:

- 1) листу опасног отпада чији је увоз забрањен;
- 2) листу опасног отпада који се може увозити;
- 3) листу опасног отпада чији је извоз и транзит дозвољен;
- 4) листу неопасног отпада чији је увоз, извоз и транзит дозвољен;
- 5) листу неопасног отпада за који се не издаје дозвола, са документацијом која прати прекогранично кретање;
- 6) садржину, изглед и упутство за попуњавање Обавештења о прекограничном кретању отпада;
- 7) садржину, изглед и упутство за попуњавање Документа о прекограничном кретању отпада.

Забрана прекограничног кретања отпада

Члан 73.

Забрањено је прекогранично кретање отпада ако:

- 1) све земље које учествују нису обавештене;
- 2) све земље које учествују нису издале дозволу;
- 3) издата дозвола представља фалсификат или је прибављена преваром;
- 4) се врши супротно издатој дозволи;
- 5) се врши намерно одлагање отпада супротно одредбама овог закона и општим принципима међународног законодавства о заштити животне средине.

Ако прекогранично кретање отпада за које је издата дозвола не може да се изврши у складу са одредбама овог закона, односно ако се у року од 90 дана од дана доласка отпада на одредиште у земљи увоза не може наћи решење за одлагање отпада на еколошки прихватљив начин, земља која извози отпад дужна је да обезбеди враћање отпада, о трошку извозника.

У случају из става 2. овог члана лице које има дозволу за увоз, извоз или транзит отпада обавештава министарство и орган надлежан за послове царине који обезбеђују несметано враћање отпада у земљу извоза.

X. ИЗВЕШТАВАЊЕ О ОТПАДУ И БАЗА ПОДАТАКА

Извештаји о управљању отпадом

Члан 74.

Извештај о управљању отпадом на територији Републике Србије саставни је део Извештаја о стању животне средине и подноси се једанпут у две године Народној скупштини.

Скупштина аутономне покрајине једанпут у две године разматра извештај о реализацији регионалних и локалних планова на својој територији.

Две или више јединица локалне самоуправе које су донеле регионални план управљања отпадом разматрају извештај о реализацији плана једанпут у две године и извештај достављају министарству, Агенцији и надлежном органу аутономне покрајине.

Јединица локалне самоуправе разматра извештај о реализацији локалног плана управљања отпадом једанпут у две године и извештај доставља министарству, Агенцији и надлежном органу аутономне покрајине.

Министар прописује садржину и образац извештаја о реализацији покрајинског, регионалног и локалног плана управљања отпадом.

Извештавање

Члан 75.

Произвођач и власник отпада, изузев домаћинства, дужан је да води и чува дневну евиденцију о отпаду и доставља редовни годишњи извештај Агенцији.

Извештај из става 1. овог члана садржи податке о: врсти, количини, пореклу, карактеризацији и класификацији, саставу, складиштењу, транспорту, увозу, извозу, третману и одлагању насталог отпада, као и отпада примљеног у постројење за управљање отпадом.

Произвођач и власник отпада чува најмање пет година основна документа и податке из извештаја из става 1. овог члана.

Јединица локалне самоуправе води и чува евиденцију о прикупљеном комуналном отпаду, као и попис неуређених депонија и податке о томе доставља Агенцији.

Агенција чува оригинале извештаја о отпаду најмање 25 година за потребе статистике Републике Србије о производњи отпада.

Агенција једанпут годишње, најкасније до 31. маја текуће године, као и по потреби, односно на захтев, доставља податке министарству.

Министар прописује:

1) образац дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање;

2) методологију за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији јединице локалне самоуправе.

Регистар издатих дозвола

Члан 76.

Регистар издатих дозвола установљава и води надлежни орган за издавање дозволе и податке из регистра доставља Агенцији.

Регистар издатих дозвола је база података у којој се евидентирају подаци о издатим дозволама за управљање отпадом и дозволама за увоз, извоз и транзит отпада.

Подаци уписани у регистар издатих дозвола су јавни.

Министар прописује садржину, начин вођења и изглед регистра.

XI. ФИНАНСИРАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Трошкови управљања отпадом

Члан 77.

Трошкови управљања отпадом утврђују се према количини и својствима отпада у складу са начелом „загађивач плаћа” и обухватају:

1) трошкове одвојеног сакупљања отпада;

2) трошкове превоза отпада;

3) трошкове других мера управљања отпадом које нису покривене приходом оствареним прометом отпада;

4) трошкове уклањања отпада који је непознато лице одложило изван депоније;

5) трошкове пројектовања и изградње постројења за складиштење, третман и одлагање отпада, трошкове рада постројења, трошкове затварања, његовог накнадног одржавања након престанка његовог рада.

Одговорност произвођача и власника отпада

Члан 78.

Произвођач или власник отпада сноси трошкове сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада у складу са законом.

Трошкове уклањања отпада одложеног изван депоније, чије порекло не може да се утврди, односно установи његова веза са произвођачем, односно лицем које га је одложило, сноси јединица локалне самоуправе.

Домаћинства сnose трошкове управљања отпадом у складу са прописима којима се уређују комуналне делатности.

Цена услуга за управљање отпадом

Члан 79.

Правно или физичко лице које обавља делатност сакупљања, транспорта, складиштења, третмана или одлагања отпада наплаћује своје услуге према цени утврђеној у складу са законом.

Цена услуге се одређује у зависности од врсте, количине, карактеристика отпада и учесталости услуге, као и од дужине и услова транспорта отпада и осталих околности које утичу на цену организације управљања отпадом.

Цена услуге депоновања отпада покрива све трошкове рада депоније, укључујући финансијске гаранције или друге инструменте и процењене трошкове затварања и накнадног одржавања локације за период од најмање 30 година.

Произвођач или увозник производа који после употребе постају посебни токови отпада, плаћа накнаду.

Произвођач и увозник из става 4. овог члана дужан је да води и чува дневну евиденцију о количини и врсти произведених и увезених производа, односно доставља редовни годишњи извештај Агенцији.

Средства остварена од накнаде из става 4. овог члана приход су буџета Републике Србије и наменски се користе за инвестиционе и оперативне трошкове управљања посебним токовима отпада преко Фонда за заштиту животне средине.

Влада утврђује производе који после употребе постају посебни токови отпада, образац дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начин и рокове достављања годишњег извештаја, обвезнике плаћања накнаде, критеријуме за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде.

Финансирање управљања отпадом

Члан 80.

Спровођење Стратегије и планова управљања отпадом, као и изградња постројења за складиштење, третман и одлагање отпада из надлежности Републике Србије, финансира се из наменских средстава буџета Републике Србије која су приход Фонда за заштиту животне средине, кредита, донација и

средстава правних и физичких лица која управљају отпадом, накнада и других извора финансирања, у складу са законом.

Спровођење регионалних планова управљања отпадом, као и изградња постројења за складиштење, третман и одлагање отпада из надлежности аутономне покрајине финансира се из наменских средстава буџета аутономне покрајине, кредита, донација и средстава правних и физичких лица која управљају отпадом, накнада и других извора финансирања, у складу са законом.

Спровођење регионалних и локалних планова управљања отпадом, као и изградња постројења за складиштење, третман и одлагање отпада из надлежности јединица локалне самоуправе финансира се из наменских средстава буџета јединица локалне самоуправе, кредита, донација и средстава правних и физичких лица која управљају отпадом, накнада и других извора финансирања, у складу са законом.

Наменско коришћење средстава

Члан 81.

Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе користи наменска средства из члана 80. овог закона преко Фонда за заштиту животне средине, односно преко посебних рачуна, у складу са одлуком скупштине аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Из прихода Фонда за заштиту животне средине, односно посебних рачуна финансирају се програми, пројекти и друге инвестиционе и оперативне активности из области управљања отпадом, и то:

- 1) изградња постројења за управљање отпадом;
- 2) унапређење организације управљања отпадом;
- 3) управљање истрошеним батеријама и акумулаторима, отпадним уљима, отпадним гумама, отпадом од електричних и електронских производа, отпадом од флуоресцентних цеви које садрже живу и отпадним возилима;
- 4) подстицање одвојеног сакупљања отпада;
- 5) подстицање тржишта рециклираних материјала;
- 6) имплементација регионалних планова управљања отпадом из члана 12. овог закона;
- 7) развој информационог система за управљање отпадом;
- 8) помоћ у развоју и примени нових технологија за третман отпада;
- 9) санација дугогодишњег загађења отпадом;
- 10) програме образовања и јачања свести јавности о питањима заштите животне средине и управљања отпадом;
- 11) друге трошкове, у складу са законом.

Административне таксе

Члан 82.

Оператер сноси трошкове плаћања административних такси, утврђених у складу са посебним прописима, за:

- 1) подношење захтева за издавање дозволе у складу са овим законом;
- 2) издавање дозволе у складу са овим законом;
- 3) подношење захтева за издавање потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе у складу са овим законом;
- 4) издавање решења о изузимању од обавезе прибављања дозволе у складу са овим законом.

Административне таксе приход су буџета Републике Србије.

XII. НАДЗОР

Надзор над радом

Члан 83.

Министарство врши надзор над радом Агенције, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, као и овлашћених правних лица, у вршењу поверених послова.

Инспекцијски надзор

Члан 84.

Инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих за његово извршавање врши министарство, ако овим законом није друкчије прописано.

Инспекцијски надзор врши се преко инспектора за заштиту животне средине (у даљем тексту: инспектор) у оквиру делокруга утврђеног овим законом.

Аутономној покрајини поверава се вршење инспекцијског надзора над активностима управљања отпадом који се у целини обављају на територији аутономне покрајине и радом постројења за управљање отпадом за које надлежни орган аутономне покрајине издаје дозволу на основу овог закона.

Граду, односно граду Београду поверава се вршење инспекцијског надзора над активностима сакупљања и транспорта инертног и неопасног отпада, односно над радом постројења за складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада за које надлежни орган издаје дозволу на основу овог закона.

Општини се поверава вршење инспекцијског надзора над активностима сакупљања и транспорта инертног и неопасног отпада, као и привременог складиштења инертног и неопасног отпада на локацији произвођача, односно власника отпада, за које надлежни орган издаје дозволу на основу овог закона.

Права и дужности инспектора

Члан 85.

У вршењу послова инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да проверава и контролише нарочито:

- 1) спровођење и ажурирање планова управљања отпадом;
- 2) спровођење и ажурирање радног плана постројења за управљање отпадом;

3) употребу и коришћење одговарајућих технологија и ефикасног коришћења сировина и енергије;

4) управљање отпадом у постројењима која стварају отпад, примену мера и поступака за смањење његових количина или опасних својстава, класификацију, сакупљање, складиштење, третман, транспорт и одлагање отпада;

5) техничке карактеристике и капацитете, организацију и рад постројења за управљање отпадом, укључујући мониторинг, методе третмана и мере предострожности у складу са условима утврђеним у дозволи;

6) испуњеност услова за изградњу и рад постројења за складиштење, третман и одлагање отпада;

7) поступање са отпадом у току његовог сакупљања и транспорта, односно у току његовог кретања;

8) поступање са отпадом у прекограничном кретању на позив царинских службеника;

9) испуњеност услова за рад, затварање и рекултивацију постојећих депонија отпада и надзор над депонијом после њеног затварања у периоду од најмање 30 година;

10) поступак класификације, складиштења, паковања, обележавања и транспорта опасног отпада, у складу са овим и другим законом;

11) поступање са отпадом у складу са прописаним обавезама управљања посебним токовима отпада;

12) примену прописаних мера и поступака за спречавање удеса и у случају удеса;

13) прописане забране и ограничења;

14) рад лица одговорног за управљање отпадом и квалификованог лица одговорног за стручни рад у постројењу за управљање отпадом;

15) вођење и чување прописане евиденције са подацима о пореклу, одредишту, третману, врсти и количини отпада;

16) спровођење других прописаних мера и поступака управљања отпадом.

Овлашћења инспектора

Члан 86.

У вршењу послова из члана 85. овог закона инспектор је овлашћен да:

1) нареди спровођење плана управљања отпадом и његово ажурирање;

2) нареди спровођење радног плана постројења за управљање отпадом и његово ажурирање;

3) забрани коришћење технологије и рад постројења која не испуњавају услове за смањење настајања отпада и ефикасно коришћење сировина;

4) нареди произвођачу производа који после употребе постаје опасан отпад да тај отпад преузме без накнаде или да ту обавезу пренесе на лице овлашћено за управљање опасним отпадом, у складу са овим законом;

5) нареди произвођачу отпада да изврши класификацију отпада и прибави доказе о карактеризацији отпада, односно употребној вредности рециклабилног материјала;

6) нареди произвођачу, односно власнику отпада, одвојено сакупљање отпада у складу са потребама будућег третмана;

7) нареди произвођачу отпада да преда отпад правном или физичком лицу које је овлашћено за управљање отпадом, ако није у могућности да организује поступање са отпадом у складу са овим законом;

8) нареди произвођачу отпада да води и чува прописане евиденције;

9) нареди произвођачу отпада да одреди лице одговорно за управљање отпадом;

10) забрани свако кретање отпада супротно условима у дозволи издатој у складу са овим законом;

11) забрани третман отпада супротно условима из дозволе;

12) забрани рад постројења и употребу опреме за третман отпада која се не користи у складу са техничким упутством;

13) забрани третман отпада ако отпад није обезбеђен и заштићен од расипања и проциривања;

14) забрани пријем и одлагање отпада на депонији супротно условима у издатој дозволи;

15) нареди спровођење мера којима се обезбеђује заштита животне средине на депонији у складу са законом;

16) нареди спровођење рекултивације депоније после њеног затварања и надзор над депонијом у периоду од најмање 30 година, у циљу смањења ризика по здравље људи и животну средину;

17) нареди правном лицу које обавља послове управљања отпадом у складу са овим законом, одређивање квалификованог лица одговорног за стручни рад у постројењу за управљање отпадом;

18) нареди правном лицу које обавља послове управљања отпадом у складу са овим законом вођење и чување прописаних евиденција;

19) забрани изградњу и рад постројења за управљање отпадом које не испуњава техничке и друге услове прописане овим и другим законом;

20) забрани складиштење, третман или одлагање отпада ван постројења за управљање отпадом које има дозволу;

21) нареди лицу које врши сакупљање, односно транспорт отпада да отпад сакупља од произвођача или власника и да га транспортује до постројења које има дозволу за управљање отпадом, односно до центра за сакупљање, трансфер станице или постројења за третман или одлагање;

22) нареди лицу које врши сакупљање и/или транспорт отпада да обезбеди одвојен превоз различитих врста отпада, нарочито опасног отпада;

23) забрани сакупљање и/или транспорт опасног отпада са другим отпадом;

24) забрани утовар и транспорт отпада ако се не обавља у затвореном возилу, контејнеру или на други одговарајући начин који онемогућава расипање или испадање отпада приликом транспорта, утовара или истовара;

25) нареди превознику отпада да, у случају загађења насталог током транспорта, изврши чишћење и довођење загађеног подручја у задовољавајуће стање;

26) забрани транспорт опасног отпада без прописане документације;

27) забрани складиштење отпада на местима која нису технички опремљена за привремено чување отпада и/или немају дозволу за складиштење, као и ако је истекао прописани период складиштења;

28) забрани третман отпада супротно условима у издатој дозволи;

29) забрани рад постројења и коришћење опреме за третман отпада за које није добијена дозвола;

30) забрани рад мобилног постројења за третман отпада које нема одобрење за локацију, односно дозволу;

31) нареди одвојено сакупљање, складиштење и третман секундарних сировина;

32) забрани физичко-хемијски и хемијски третман отпада који се врши супротно одредбама овог закона;

33) забрани биолошки третман отпада супротно условима у издатој дозволи;

34) забрани термички третман отпада супротно условима у издатој дозволи;

35) забрани рад депоније која не испуњава прописане техничке, технолошке и друге услове и захтеве;

36) забрани одлагање отпада који није претходно подвргнут третману и одлагање опасног отпада са другим врстама отпада на истој локацији, односно депонији;

37) забрани мешање комуналног отпада са опасним отпадом;

38) забрани одлагање комуналног отпада супротно закону и условима у издатој дозволи;

39) нареди селекцију ради рециклаже и сакупљање опасног отпада из домаћинства;

40) забрани сакупљање, складиштење, транспорт, третман и одлагање опасног отпада који није обележен и упакован на начин којим се обезбеђује минималан утицај на здравље људи и животну средину;

41) забрани мешање различитих врста опасног отпада, осим под надзором квалификованог лица и у поступку третмана опасног отпада;

42) забрани одлагање опасног отпада без претходног третмана којим се значајно смањују опасне компоненте и њихова својства, маса и запремина;

43) забрани разблаживање опасног отпада ради испуштања у животну средину;

44) забрани кретање отпада без Документа о кретању отпада, односно Документа о кретању опасног отпада;

45) забрани сваку радњу или акт којим се управља посебним токовима отпада супротно овом закону;

46) нареди произвођачу и увознику, односно власнику отпада примену или извршење посебних мера управљања токовима отпада прописаних овим законом;

47) забрани сакупљање и транспорт отпада изван територије за коју је издата дозвола;

48) забрани увоз, извоз и транзит отпада који се обавља супротно одредбама овог и другог закона;

49) нареди лицу које има дозволу за управљање отпадом примену и спровођење мера прописаних за случај удеса;

50) нареди лицу које има дозволу за управљање отпадом достављање одговарајућих података и извештаја у складу са овим законом;

51) забрани сваку радњу или акт противан одредбама овог закона;

52) нареди извршење других прописаних обавеза у одређеном року.

Ако инспектор у вршењу послова из члана 85. овог закона утврди да су повређене одредбе закона којим се уређује превоз и транспорт, заштита здравља људи и животиња, промет лекова и/или других закона, дужан је да о томе, без одлагања, обавести другог надлежног инспектора.

У вршењу инспекцијских послова инспектор може привремено одузети предмете, опрему или уређаје чија употреба није дозвољена или који су настали, односно којима су извршене недозвољене радње.

У случајевима када инспектор утврди такве повреде закона за које су истовремено прописане и надлежности других инспекцијских органа, обавезан је да, без одлагања, обавести министра како би се заједнички извршио надзор и предузеле одговарајуће мере.

У вршењу надзора над применом мера и поступака управљања отпадом инспектор има и овлашћења и дужности утврђене другим прописима.

XIII. НАДЛЕЖНОСТ ЗА РЕШАВАЊЕ О ЖАЛБИ

Члан 87.

На решење инспектора из члана 86. став 1. овог закона може се изјавити жалба министру.

Жалба се изјављује у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

О жалби на првостепено решење надлежног органа општине, односно града, односно града Београда, које је донето у вршењу поверених послова, решава министар.

О жалби на првостепено решење надлежног органа аутономне покрајине у вршењу поверених послова решава министар.

О жалби на првостепено решење подручне јединице министарства решава министар.

О жалби на првостепено решење министарства, решава Влада.

XIV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 88.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво, предузеће или друго правно лице, ако:

1) обавља послове без плана управљања отпадом или не врши његово ажурирање у прописаном року (члан 15. ст.1. до 3);

2) обавља послове управљања отпадом без радног плана постројења за управљање отпадом или не врши његово ажурирање у прописаном року (члан 16);

3) не прибави дозволу за третман отпада и послове третмана отпада не обавља у складу са дозволом, не објави листу отпада за чији третман има дозволу, не обезбеђује отпад и не заштити га од расипања и процуривања или у случају удеса без одлагања не обавести надлежни орган (члан 29. тач. 3), 4), 6) и 7);

4) не прибави дозволу за одлагање отпада и отпад не одлаже у складу са том дозволом, не обезбеди спровођење прописаних мера којима се обезбеђује заштита животне средине, ако не обезбеди рекултивацију депоније и надзор над депонијом после њеног затварања у периоду од најмање 30 година или у случају удеса на депонији без одлагања не обавести надлежни орган (члан 30. став 1. тач. 3), 4), 6) и 7);

5) на депонију прими отпад који не испуњава услове о одлагању отпада прописане дозволом или ако о одбијању прихватања не обавести надлежни орган (члан 30. ст. 2. и 3);

6) гради постројење или обавља делатност у постројењу за управљање отпадом које нема дозволу за обављање тих делатности (члан 33. ст. 1. и 2);

7) складишти отпад на местима која нису технички опремљена за привремено чување отпада на локацији произвођача или власника отпада, у центрима за сакупљање, трансфер станицама и другим локацијама или по истеку прописаног рока за привремено складиштење (члан 36);

8) третман отпада обавља супротно одредбама овог закона или за мобилно постројење за третман отпада не прибави дозволу, односно одобрење за локацију коју издаје јединица локалне самоуправе (члан 37. ст. 1, 3. и 4);

9) врши физичко-хемијски третман отпада супротно прописаним условима (члан 39);

10) врши биолошки третман отпада супротно прописаним условима (члан 40);

11) врши термички третман отпада супротно условима у дозволи (члан 41);

12) врши одлагање отпада на локацији која не испуњава техничке, технолошке и друге прописане услове, односно супротно условима утврђеним у дозволи или без претходног третмана или одлаже опасан отпад заједно са другим врстама отпада (члан 42. ст. 2, 4. и 6);

13) приликом сакупљања, разврставања, складиштења, транспорта, поновног искоришћења и одлагања опасан отпад не упакује и обележи на одговарајући начин (члан 44. ст. 3. и 4);

14) меша различите категорије опасног отпада, осим у случају када је то дозвољено, одлаже опасан отпад без претходног третмана или врши разблаживање опасног отпада ради његовог испуштања у животну средину (члан 44. ст. 5, 6. и 7);

15) обавља управљање отпадом без дозволе (члан 59);

16) обавља активности без потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе у случајевима за које се не захтева дозвола (члан 61);

17) врши увоз, извоз или транзит отпада супротно условима и начину прописаним у чл. 71. и 72. овог закона.

За привредни преступ из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висином учињене штете, неизвршене обавезе или вредности робе или друге ствари која је предмет привредног преступа, а највише до двадесетоструког износа учињене штете, неизвршене обавезе или вредности робе или друге ствари која је предмет привредног преступа.

Новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара казниће се за привредни преступ из става 1. овог члана и одговорно лице у привредном друштву, предузећу и другом правном лицу.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ из става 1. овог члана страном правно лице ако има представништво на територији Републике Србије и/или ако је привредни преступ учињен на територији Републике његовим превозним средством.

Новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара казниће се за привредни преступ из става 1. овог члана и одговорно лице у страном правном лицу.

Заштитне мере

Члан 89.

За привредни преступ из члана 88. овог закона, поред прописане новчане казне привредном друштву, предузећу или другом правном лицу може се изрећи и заштитна мера забране обављања одређене привредне делатности, а одговорном лицу заштитна мера забране вршења одређене дужности у трајању до десет година.

За привредни преступ из члана 88. овог закона може се уз казну изрећи и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или намењени за извршење привредног преступа, односно који су настали извршењем привредног преступа.

2. Прекршаји

Члан 90.

Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво, предузеће или друго правно лице, ако:

1) не класификује отпад на прописан начин, односно не изврши испитивање отпада, у складу са овим законом (члан 8. ст. 4. и 5);

2) не изврши преузимање сопствених производа који после употребе постају опасан отпад, без накнаде трошкова, односно ако ту обавезу не пренесе на друго правно лице (члан 25. ст. 2. и 3);

3) поступа супротно члану 26. став 1. овог закона;

- 4) обавља транспорт отпада супротно члану 28. овог закона;
- 5) не обезбеди спровођење радног плана постројења, као оператер постројења за третман отпада или оператер на депонији не води прописане евиденције или не одреди квалификовано лице одговорно за стручни рад у постројењу, односно на депонији (члан 29. тач. 1), 8) и 9) и члан 30. став 1. тач. 1), 8) и 9);
- 6) сакупљање и транспорт отпада не врши у складу са чланом 35. овог закона;
- 7) поступа са комуналним отпадом супротно члану 43. овог закона;
- 8) не поседује Документ о кретању отпада (члан 45. ст. 1. до 5);
- 9) не поседује Документ о кретању опасног отпада (члан 46. ст. 1. до 6);
- 10) управља посебним токовима отпада супротно овом закону (чл. 47-57);
- 11) врши сакупљање и транспорт отпада супротно члану 70. овог закона;
- 12) не води, доставља и чува одговарајуће податке и извештаје (члан 75. ст. 1. и 3);
- 13) не води и не чува дневну евиденцију о количини и врсти произведених и увезених производа, односно не доставља извештај Агенцији (члан 79. став 5)

За прекршај из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висином причињене штете или неизвршене обавезе, вредности робе или друге ствари која је предмет прекршаја, а највише до двадесетоструког износа тих вредности.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву, предузећу или другом правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 250.000 до 500.000 динара или казном затвора до 30 дана.

За прекршај из става 1. тач. 3), 6), 7), 10) и 11) овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана.

Заштитне мере уз казну за прекршај

Члан 91.

За прекршај из члана 90. овог закона може се уз казну изрећи и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или намењени за извршење прекршаја, односно који су настали извршењем прекршаја.

Прекршај одговорног лица у органу државне управе, имаоцу јавних овлашћења, односно овлашћеном правном лицу

Члан 92.

Новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу државне управе, одговорно лице у јединици локалне самоуправе, имаоцу јавних овлашћења, односно овлашћеном правном лицу, ако:

- 1) не донесе план управљања отпадом (члан 20. став 1. тачка 1);
- 2) врши испитивање отпада без прописаног овлашћења (члан 23. став 2);
- 3) не обезбеди и не опреми центре за сакупљање кабастог отпада из домаћинства или не уреди организацију селективног сакупљања отпада ради рециклаже у складу са посебним програмом (члан 43. ст. 5. и 7);
- 4) изда дозволу ако уз захтев за њено издавање није поднета прописана документација (члан 62);
- 5) не обавештава јавност на начин прописан овим законом (члан 69);
- 6) не води и не чува евиденцију о прикупљеном комуналном отпаду, као и попис неуређених депонија и податке о томе не доставља Агенцији, односно не доставља податке министарству једанпут годишње, односно на захтев (члан 75. ст. 4. и 6);
- 7) не води регистар издатих дозвола и податке из регистра не доставља Агенцији (члан 76. став 1);
- 8) ненаменски користи средства за управљање отпадом (члан 81);
- 9) не изради попис депонија на свом подручју и не изради пројекте санације, затварања и рекултивације у року прописаном овим законом (члан 97).

XV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 93.

Правна и физичка лица ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, осим ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 94.

Произвођачи отпада у постојећим постројењима из члана 15. овог закона дужни су да у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона израде план управљања отпадом у постројењу, у складу са законом.

План из става 1. овог члана садржи нарочито мере и динамику прилагођавања рада постојећег постројења и активности у складу са одредбама овог закона до 31. децембра 2015. године.

Ако је у постојећем постројењу из става 1. овог члана извршено привремено складиштење отпада до дана ступања на снагу овог закона, произвођач отпада дужан је да планом, односно мерама за прилагођавање рада постојећег постројења и активности, обезбеди уклањање привремено ускладиштеног отпада најкасније у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 95.

Оператери постојећих постројења за управљање отпадом изузев постројења из члана 15. овог закона, односно правна и физичка лица која обављају делатности у области управљања отпадом, дужни су да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона пријаве своју делатност органу надлежном за издавање дозвола, у складу са овим законом.

Уз пријаву из става 1. овог члана подноси се:

- 1) акт о оснивању;
- 2) извод из одговарајућег регистра;
- 3) докази и документација о постројењу, његовом капацитету и техничким карактеристикама;
- 4) докази и документација о опреми, средствима за рад и другим добрима којима располаже.

По истеку рока из става 1. овог члана орган надлежан за издавање дозволе, у року који не може бити дужи од 90 дана, обавештава оператера о условима за издавање дозволе у складу са овим законом.

Члан 96.

Оператери постојећих постројења за управљање отпадом дужни су да у року од шест месеци по добијању обавештења из члана 95. став 3. овог закона доставе надлежном органу радни план постројења са програмом мера и динамиком прилагођавања рада постројења у складу са одредбама овог закона за период до 31. децембра 2012. године.

За постојеће депоније комуналног отпада које нису изграђене у складу са овим законом, поред радног плана из става 1. овог члана, доставља се и пројекат санације или затварања.

Члан 97.

Јединица локалне самоуправе дужна је да:

- 1) у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона изradi попис неуређених депонија на свом подручју које не испуњавају услове из овог закона;
- 2) у року од две године од дана ступања на снагу овог закона изradi пројекте санације и рекултивације неуређених депонија, на које сагласност даје министарство, односно аутономна покрајина.
- 3) у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, у споразуму са једном или више јединица локалне самоуправе из члана 34. став 1. овог закона, одреди локацију за изградњу и рад постројења за складиштење, третман или одлагање отпада на својој територији.

Попис неуређених депонија садржи податке о локацији, просторним и геометријским карактеристикама, врстама и количинама одложеног отпада, рокове њихове санације и рекултивације, као и друге податке од значаја за утврђивање и спровођење пројеката из става 1. тачка 2) овог члана.

Члан 98.

Батерије и акумулатори који су произведени или увезени пре дана ступања на снагу овог закона могу бити у промету без прописаних ознака најдуже годину дана по доношењу прописа из члана 47. став 9. овог закона.

Члан 99.

Произвођачи и увозници електричних и електронских производа дужни су да мере и поступке у управљању отпадом од електричних и електронских производа ускладе са овим законом до 31. децембра 2012. године.

Члан 100.

Одлагање, односно деконтаминација уређаја из члана 52. став 5. овог закона који садрже РСВ и одлагање РСВ из тих уређаја, извршиће се најкасније до 2015. године.

Изузетно од става 1. овог члана, власник уређаја који садржи између 0,05-0,005 процената масеног удела РСВ дужан је да обезбеди одлагање, односно деконтаминацију уређаја по престанку њихове употребе.

План замене, односно одлагања и деконтаминације уређаја који садржи РСВ власник уређаја дужан је да донесе у року од шест месеци од доношења прописа из члана 52. став 10. овог закона.

Члан 101.

Агенција за рециклажу престаје са радом тридесетог дана од дана ступања на снагу овог закона.

Послове, предмете, архиву и другу стручну документацију Агенције за рециклажу, опрему и средства за рад које је користила Агенција, као и запослене и постављена лица у Агенцији, преузима министарство.

Члан 102.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

- 1) Закон о поступању са отпадним материјама („Службени гласник РС”, бр. 25/96, 26/96 и 101/05 - др. закон);
- 2) члан 57. став 2. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, број 135/04);
- 3) члан 82. став 2. Закона о лековима и медицинским средствима („Службени гласник РС”, бр. 84/04 и 85/05 - др. закон).

Члан 103.

Прописи који се доносе на основу овог закона донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 104.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се:

- 1) Правилник о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина („Службени гласник РС”, број 55/01);
- 2) Правилник о начину уништавања лекова, помоћних лековитих средстава и медицинских средстава („Службени лист СРЈ”, бр. 16/94 и 22/94).

Члан 105.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.